Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

...ээтэмнай 1921 оной ...абрин 21-һээ гарана | № 171 (13660) | 1974 оной июлиин 24, среда | Сэн 2 мүнгэн

...ОЦИАЛИС ПОЛЬШЫН 30 ЖЭЛЭЙ ОЙ

...НР-эй СЕЙМЭЙ ...АЯРАЙ СУГЛААН

...РШАВА. (ТАСС). ...ын байгуулагдаһаар ...лэй ойдо зорюулагда... Польшын Арадай Рес... ...кын сеймэй баярай ...ан июлиин 21-дэ эндэ ...о.

...мэй депутадууд, Поль... Нэгэдэмэл хүдэлмэри... ...партиин Центральна ...едэй гэшүүд, прави... ...вын гэшүүд, револю... ...тэмсэлэй ветеранууд, ...ческэ партинуудай хү... ...илэгшэд, Польшын ...н эмхинүүдэй түлөө... ...д, ажалай түрүүшүүл ...углараһан байна. Аха ...оциалис оронуудай де... ...нууд суглаанда хабаа...

...СС-эй ЦК-гай Гене... ...на секретарь Л. И. ...невэй, ПОРП-ын ЦК... ...Нэгэдэхи секретарь ...ерегэй. ПНР-эй Гүрэ... ...Соведэй Түрүүлэгшэ ...оньскиин, ПНР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ П. Ярошевичэй, Польшын партийна, гүрэнэй бусад элитэ мэдээжэ ажал ябуулагшадай президиумдэ ерэжэ һуухадань, сугларагшад нэрьемэ, удаан үргэлжэлһэн альга ташалгаар угтаба.

Польшын Арадай Республикын сеймэй маршал **С. Гуцва** баярай суглаае нээгээ. Тэрэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариие халуунаар амаршалба. Нүхэр Л. И. Брежневэй манай суглаанда хабаадажа байһан ушар Советскэ Союзай арадуудтай Польшын арад зоной аха дүү ёһоной хани барисаатай байһыень элирхэйлэн гэршэлнэ гэжэ С. Гуцва хэлэһэн байна.

Арадай Польшын 30 жэлэй ойдо зорюулжа, ПОРП-ын ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь нүхэр **Э. Герек** ехэ үгэ хэлэбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев сеймэй баярай суглаан дээрэ үгэ хэлэжэ байна.

(Фототелеграфаар абтаһан зураг).

Нүхэр Э. ГЕРЕГЭЙ хэлэһэн үгэ

...най бүхы орон дотор, ...ааһаа Карпат хүрэтэр, ...аа Одер хүрэтэр, поляк ...най соностожо, поляк ...зоной зүрхэ сэдь... ...сохилжо байһан га... ...а мүнөөдэр омогорхол ...оршоон байдалтай бай... ...гэжэ Э. Герек хэлэбэ. ...түүхэдэ урдань үзэг... ...й ехэ амжалта түйлал... ...дай жабхалан түгэс ...ые гүнзэгыгөөр мэдэрэн. ...алис гүрэн — Арадай ...ын байгуулагдаһаар ...лэй ойе манай арад ...угтажа байна. Энэ агуу... ...ойн баярай үдэрнүүдтэ ...ын бүхы арад зон Эхэ ...тухай эгээл халуун һа... ...бодолоор, үндэр ехэ хү... ...ирмэлзэлээр дүүрэнхэй. ...ай бүхы ажал, үнэн зүр... ...йнай анхарал оролдол... ...хүбүүн ёһоной дурлал тэ... ...мүнөө үеын түхэл ша... ...тэрэнэй асари ехэ ам... ...а түйлалтануудые гэр... ...эн харуулна.

...радай Польшо хадаа ...хэг зоригто тэмсэлдэ, ...габьяата ажал дээрэ по... ...арадай олон үеын хүсэ... ...эрмэлзэһэн Эхэ орон ...но.

...үнөө манайда бии бай... ...бидэнэй омогорхожо ...ан, мүнөөнэймнай бай... ...ые, дэлхэй дээрэхи һуу... ...манай тодорхойлһон юу... ...саашанхи олон арбаад ...үүдтэ ехэ хараа түсэ... ...ые нээнэ. Энэ хадаа хү... ...ирмэлзэдэй, таряашадай, ...нтенциин эршэтэ габ... ...ай ажалаар, хүшэр бэр... ...ажалаар, заримдаа ...хохидолоор байгуулаг... ...ай. Гэбэшье тэрэ Поль... ...хүсэ шадал арьбадхал... ..., арад зоной байдалда хо... ...о алба хэнэ. Энэ ажалай ...а ба аша үрэ социализм... ...һаршагүй холбоотой...

Социализм арад зоной зо... ...ы хүсые сүлөөлөө, хүгжэлтые хурдадхан түргэдүүлээ, манай орониие хүн түрэлтэнэй хүгжэлтэ дэбжэлтын түүхэтэ шэнэ замаар дабшуулаа. Агууехэ Октябриин социалис революциин илалта энээндэ эхи табиһан байна.

Арадай шэн зоригто хүбүүд — хубаарилгын үедэ ба дайнай хоорондын хорин жэлэй турша соо буржуазно-помещигэй засаг захиргаанай зонхилжо байха үедэ поляк арадай хэрэгэй түлөө тулалдаһан хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй тэмсэлшэд социализм байгуулжа, Польшын гэрэлтэ һайхан ерээдүйе хангажа болоно гээд найдадаг байгаа. Дэлхэйн хоёрдохи дайнай бүхы фронтнууд дээрэ, байлдаануудай талмай дээрэ, эсэргүүсэлтын нюуса хүдэлөөндэ гитлеровскэ булимтарагшадта эсэргүүсэн, манай арад зоной эрэлхэг зоригтойгоор хэһэн сүлөөрэлгын тэмсэлэй ашаар Польшодо арадай засаг байгуулагдаа.

Түүхэтэ туршалгануудай эдэ хүшэр бэрхэтэй жэлнүүдтэ арад зоной хуби заяанай түлөө харюусалгые, Польшын гүрэниие һэргээхэ тухай оролдолгые хүдэлмэришэнэй революционно хүдэлөөн түрүүтэй социальна хүгжэлтын хүсэнүүд даажа абаһан юм. Орон дотор, Советскэ Союзда Польшын коммунистнуудай политическэ гүн бодол, арад зоной түрүү хүсэнүүдые нэгэдүүлһэн Польшын хүдэлмэришэнэй партиин программа, энэ программын үндэһөөр дэлгэрһэн зэбсэгтэ тэмсэл удхааранаа тон шэнэ политическэ байдал бии болгоһон байгаа.

Совет Армиин илалта түйлаһанай ашаар поляк арад хосорон һалангүй, бэеэ дааһан байдалтай болоһон байна. СССР-тэ эмхидхэн бүридүүлэгдэһэн Польшын армиин солдадууд, людово гвардиин, людово армиин партизанууд, удаань Польшын арадай сэрэгүүдэй сэрэгшэд Совет Армитай мүрэ ниилүүлэн тэмсэжэ, түрэл газараа сүлөөлэн, арадай засагай үндэһэ һуури табяа һэн. Национальна сүлөөрэлгын Польшын комитедэй манифестээр эмхидхэгдэһэн тухайнь соносхоһон, тэрэнэй түхэл шарайе тодорхойлһон зүүнэй үзэлтэй хүсэнүүдэй хүтэлбэрилһэн шэнэ Польшо хадаа бүхы арад зоной үндэһэн эрилтэнүүдые бодото дээрэнь бэхижүүлжэ, тэрэнэй сүлөөрэлгын тэмсэлые илалтада хүргэһэн байна. Солдадуудай — сүлөөрэлгын тэмсэлдэ ба эсэргүүсэлтын хүдэлөөндэ хабаадагшадай эрэлхэг зоригой урда һүгэдэнэбди.

Фашизмтай тэмсэлдэ ами наһаяа алдаһан хүнүүдэй дурасхаалые ёһолон хүндэлжэ, доро дохинобди. Эхэ ороной түүхэдэ эдэнэй эрэлхэг баатаршалгануудай алдар габьяа хэзээдэшье залирхагүй. Эдэнэй ашаар үнэн зүб ябадал илан мандажа, манай арад зон мүндэлэн хүгжэһэн байна.

Агууехэ Улаан Армиин сүлөөрэлгын добтолгодо хабаадаһан хадатнай танда, нүхэр генерал Брежнев, иигэжэ хандаха байнаб: эрэлхэг баатаршалгануудые харуулһанайнь түлөө, үршаг зоболондо эдэнэй дайрагдаһанайнь түлөө дэлхэйн хоёрдохи дайнда хабаадаһан совет ветерануудта, баатарай үхэлөөр унагшадай бүлэнэртэ манай арадай баяр баясхалангые дамжуулан хүргыт. Поляк арадай үмэнэһөө эгээл халуун, үнэн зүрхэнэй баярые бүхы совет хүнүүдтэ хүргыт.

Арадай Польшын 30 жэлэй ой — энэ хадаа манай бүхы арадай агууехэ ой, эдэнэй тэмсэлэй ба ажалай, эдэнэй патриотическа болон революционно түйлалтануудай һайндэр, манай ороной мүнөөнэй ба ерээдүй байдалай һайндэр мүн!

Манай Эхэ ороной хүгжэлтын шухала шата хойноймнай үлэбэ. Олон зуун жэлэй гээгдэлһээ, һүрөөтэ муухай дайнай һандаралһаа шалтагаалһан олон бэрхэшээл түбэгүүдые гаталан дабаабди. Граждан дай үүдхэжэ, Польшые гэдэргэнь сухарюулан, буржуазин дарлалта мүлжэлтэдэ, империализмын мэдэлдэ оруулхые һэдэһэн хархис хүсэнүүдэй хатуу шанга эсэргүүсэлтые һамна бута сохёобди. Ангиин дайсантай тэмсэл бүхэндэ арадай засаг илажа гараа. Ушарынь юуб гэбэл, үнэн зүб юумэн тэрэнэй талада байгаа, арад зоной диилэнхи олонхинь тэрэниие дэмжээ бшуу!

30 жэлэй турша соо гаталһан түүхэтэ замдаа бидэ гэмшэлтэй алдуунуудые гаргажа, эдэнээ удаа дараалан усадхан зайсуулхадаа, ехэ бэрхэшээл түбэгүүдые дабаһан байнабди. Гэбэшье манай дабшалтын шэглэл, манай хамтын ажал ябуулгын гол хараа зорилгонууд ходоо зүб байжа, ехэ амжалтанууд түйлагдаһан байна. Энээниие түүхэ элирхэйлэн баталаа.

Манай арадай асари ехэ түйлалта гэбэл, арадай социалис гүрэн болоно. Тэрэ хадаа манай түүхэдэ түрүүшынхеэ арадай засаг болон, арадаар бэелүүлэгдэжэ байһан, арадай аша туһада зорюулагдаһан гүрэн боложо мүндэлөө, хүгжөө, бэхижээ. Энэ хадаа мүнөө үе сагай гүрэн мүн. Эрхэтэдэйнгээ мэдэрэлээр хүсэтэй, хуули ёһо баримталдаг, үнэн сэхэ гүрэн мүн. Манай социалис гүрэн — арадай хамтын хүсэл оролдолгые һайнаар эмхидхэгшэ, тэрэнэй эрилтэнүүдые тодорхойлогшо, нэгэдэлгын, хүгжэлтын хүсэ ехэтэй эрхэ нүхэсэл мүн.

Польшын шэнэ социалис арадые, ажалша арадые өөһэдынь арадай гүрэнтэй нэгэдүүлхэ түүхын хэрэгые манай хүдэлмэришэн ангиин марксистско-ленинскэ парти хүтэлбэрилөө, энэ үйлэ хэрэгые зоригжуулжа, ударидажа байгаа.

Бидэнэр социалис үйлэдбэридэ, гүрэнэй ажал ябуулгада, ниитын бүхы ажабайдалда хүдэлмэришэн ангиин түрүү үүргые бэхижүүлээбди.

Бидэнэр хүдэлмэришэн-таряашанай эбдэршэгүй союз байгуулаабди. Энэ хадаа арадай засагай илалтын гол шухала эрхэ нүхэсэлынь байһан юм. Энэ союз хадаа ороной социалис ёһоор хүгжэлтын түшэг тулгуури, манай партиин политикын үндэһэ һуури байгаа, байхашье.

Һүүлэй жэлнүүдэй туршада бидэнэр социалис гүрэниие бэхижүүлгэдэ, социалис демократиие хүгжөөлгэдэ ехэ амжалта түйлаабди, гээд Э. Герек үгэеэ үргэлжэлүүлнэ.

Бидэнэр арадай засагай ба обществын хоорондохи холбоо барисаае бэхижүүлээбди. Бидэнэр арадай соведүүдэй хүдэлмэри һайжаруулаабди.

Хүдэлмэришэдэй, таряашадай өөһэдөө ажал хэрэгээ эрхилхэ ябадалые, мүн ниитын иимэ бусад ударидалгые хүгжөөнэбди, гүрэнэй захиргаанай бүридэлые болон тэдэнэй хүдэлмэриие һайжаруулнабди. Профессиональна союзуудай эдэбхи дээшэлнэ. Залуу үетэнэй ажабайдалда Польшын залуушуулай социалис союзуудай федерациин үүргэ ехэ болоно. Ниитын бүхы эмхинүүдэй нэрэ хүндэнь дээшэлнэ. Социалис байгуулалтын уг зорилгоһоо үндэһэлэн гараһан хүгжэлтын эдэ шэглэлнүүдые саашадаашье шууд сэхээр, үргэлжэлүүлхэбди.

(Үргэлжэлэлынь 3-дахи нюурта).

ҺАЙНДЭРЭЙ УУЛЗАЛГА

...ВАРШАВА. (ТАСС). ...П-ын Центральна Ко...тет, ПНР-эй Гүрэнэй Со... ба Министрнүүдэй Совет ...Польшын Арадай Республи... 30 жэлэй ойтой дашарадуулан, июлиин 22-то ...лалга эмхидхээ.

...КПСС-эй ЦК-гай Гене...льна секретарь Л. И. ...Брежнев, ПОРП-ын ЦК-гай ...Нэгэдэхи секретарь Э. Ге...рек, ПНР-эй Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ Г. Яблоньский, Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ П. Ярошевич, ПОРП-ын ЦК-гай Политбюрогой гэшүүд ба гэшүүдтэ кандидадууд, ЦК-гай секретарьнар, ПНР-эй партийна ба гүрэнэй бусад ажал ябуулагшад уулзалгада хабаадаа.

Польшын Гүрэнэй Соведэй ба правительствын гэшүүд, сеймэй маршал болон вице-маршалнууд, политическэ партинуудай ба ниитын эмхинүүдэй хүтэлбэрилэгшэд, Польшын сэрэгүүдэй генералнууд болон офицернууд, эрдэм ба соёлой ажал ябуулагшад, ажалай түрүүшүүл хабаадаба. Тэрэшэлэн Варшавада байдаг дипломатическа түлөөлэлгэтэ эмхинүүдэй толгойлогшонор, Польшын ба гадаадын журналистнууд байлсаа.

Уулзалга үнэн зүрхэнэй, хани холбооной оршон байдалда үнгэрбэ.

НҮХЭР Л. И. БРЕЖНЕВ МОСКВА БУСАХАЯА МОРДОО

ВАРШАВА. (ТАСС). ...КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев Москвадаа буса...ха июлиин 22-то Варша...ваһаа мордоо.

...Ниислэлэй аэропорт Советскэ Союзай, Польшын гүрэнэй тугуудаар шэмэглэгдэнхэй байба. Ниидэлгын талмай дээрэ ПНР-эй зэбсэгтэ хүсэнүүдэй гурбан янзын сэрэгүүдэй хүндэлэлэй харуул жагсаагдаа.

Нүхэр Л. И. Брежневые ПОРП-ын ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Э. Герек, ПНР-эй Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ Г. Яблоньский, республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ П. Ярошевич, ПОРП-ын ЦК-гай Политбюрогой гэшүүд, гэшүүдтэ кандидадууд, ЦК-гай секретарьнар, партийна ба гүрэнэй бусад ажал ябуулагшад үдэшэбэ. СССР-эй ПНР-тэ байдаг элшэн сайд С. А. Пилотович, Советскэ посольствын хүдэлмэрилэгшэд үдэшэлсөө.

Нүхэр Л. И. Брежневтэй хамта КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин туһалагшанар К. В. Русаков, А. И. Блатов бусалсаа.

НҮХЭР Л. И. БРЕЖНЕВ МОСКВАДАА БУСАЖА ЕРЭБЭ

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев июлиин 22-то Варшаваһаа Москвадаа бусажа ерээ.

СССР-эй гүрэнэй тугуудаар шэмэглэгдэһэн Внуковска аэродром дээрэ нүхэр Л. И. Брежневые нүхэд Ю. В. Андропов, А. А. Гречко, В. В. Гришин, А. А. Громыко, А. П. Кириленко, А. Н. Косыгин, Ф. Д. Кулаков, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорный, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, П. Н. Пономарёв, Г. В. Романов, М. С. Соломенцев, Д. В. Устинов, И. В. Капитонов, К. Ф. Катушев, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүд П. А. Абрасимов, Б. П. Бугаев, Г. С. Павлов, Г. Э. Цуканов, К. У. Черненко, Н. А. Щелоков, КПСС-эй Центральна шалгалтын комиссиин гэшүүн А. Б. Рахманин, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин туһалагша В. А. Голиков, КПСС-эй ЦК-гай харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд угтаба. Тэрэшэлэн ПНР-эй хэрэгүүдые СССР-тэ саг зуура эрхилжэ байһан этигэмжэтэ В. Наперай угталсаа.

Эхэ ороной үндэр дээдэ шагналнууд

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорный эрдэм болон соёлой олон ажал ябуулагшадта, партийна, ажахын ба сэрэгэй хүдэлмэрилэгшэдтэ июлиин 22-то Кремль соо шагналнуудые барюулаа.

Н. В. Подгорный шагнагдагшадые үнэн зүрхэнһөө амаршалаад, зол жаргалтай, элүүр энхэ ябахыень, ажал хэрэгүүдтээ шэнэ амжалтануудые түйлахыень хүсэбэ.

(ТАСС).

ХҮХЭ НОГООНОЙ ХҮСЭН

Сокто Хубриков арбаад жэлэй туршада үнеэ һаахадаа совхоз соогоо түрүүшүүлэй зэргэдэ ходоодоо ябалсадаг һэн. Гурбан жэлэй саана энэ нүхэрнай мал таргалуулха хүдэлмэридэ ороһон байгаа. Зунай сагта хээрын тунга бэлшээриин шэмэтэ ногоондо малаа алуулжа таргалуулдаг, намар-үбэлэй һаранuудта шахамалнуудые харууһалдаг болонхой.

Үнгэрһэн зун Гарма Самбилова нүхэртэеэ хамта зуун хорёод толгой залуу малай шэгнүүрые сүүдхэ бүридэ килограммһаа үлүүгээр нэмээжэ, Михайловкынгаа совхоз дотор эрхимлэһэн юм. Һүүлээрнь шахалгын мал харууһалжа, һайн дүнгүүдые түйлаад, шэгнүүр ехэтэй тарган малнуудые гүрэндэ тушаагаа һэн.

Хубриковой гэр бүлэ энэ зун мүн лэ 120 толгой эрэ хашарагуудые тушаажа абаад, Зүүн-Хүнды гэжэ газарта нүүһэн байгаа. Хаража байһан малынь хүхэ ногооной хүсэндэ атарлажа, таргалжа байна. Толгой бүриинь шэгнүүр сүүдхэдээ килограммһаа холо үлүү нэмэһэн байба.

—Бидэ мал хашаа хорёодо хааха гээшые мэдэдэггүйбди. Өөһэдынгөө дураар бэлшээд ябадаг. Харин бэлшээриень һэлгэдэг байнабди. Ногоонойнь янзаар нэгэ бэлшээриһээ хэды хоноод нүгөөдэдэнь абаашаха тухайгаа өөһэдөө шиидхэнэбди. Хужар дабһаар элбэгээр хангагданхай. Һоно боргооһоной үедэ утаа уни табижа амаруулхада һайн. Тиихэдэ мал гаргалангүй яахаб?—гэжэ дүршэлтэй малшан хөөрэнэ.

Табан жэлэй тодорхойлхы жэлдэ 350 килограммһаа доошо бэшэ шэгнүүртэй сарнуудые «тарган» гэһэн сэгнэлтэтэйгээр гүрэндөө худалдажа, өөһэдынгөө хубитые оруулхаяа байһан Хубриковтанай бүлэ һанаһандаа хүрэжэ, һарбайһанаа абахань лабтай.

Д. АЮШЕЕВ.

ҮБҺЭ ХУРЯАЛГА, НОГООНОЙ ГУРИЛ БЭЛЭДХЭЛГЭ, СЕНАЖ ДАРАЛГАЯА ЗЭРГЭ ЯБУУЛАЯ!

ГАРТА, ХҮЛТӨӨРӨӨ ХУУ ГАРАНХАЙ

Манай колхоз сабшалангай газараар яһала элбэг юм. Бүхыдөө 5.400 гектар сабшалантайбди. Тэрэнэй 2 мянга үлүүтэй гектарынь уһалагдадаг. Газарайнгаа зэргээр адууһа малнайшье олон ааб даа. Колхозой гүүртэ, фермэ, отаранuудта мүнөө жэлдэ хоёр мянга үлүүтэй үхэр, 30 шахуу мянган хонин һүрэг үбэлжэхэ байна.

Эды олон адууһа малые үбһэ тэжээлээр бардам хүрэхөөр хангаха гээшэ бүхы колхознигуудаймнай мүнөөдэрэй гол шухала зорилгонь болоно. Байгша ондо гансахан үбһэн 45—50 мянган центнерһээ бага бэшэ абтаха зэргэтэй.

Мүнөө ажахын отделени, бригаданууд үбһэндөө жэглэрэн орожо байна. Үбһэндэ гараха ёһотой бүхы 17 звенонуудай 15-иинь сабшалан дээрээ гаража, ногоогоо сабшажа, түрүүшын һуринуудые бодхоогоо. Жэшээнь, Владимир Мункуевай хүтэлбэрилдэг звено 200 центнер үбһэ сомоод байнхай.

Нэгэ үгөөр хэлэбэл, эдэ үдэрнүүдтэ сабшалан дээрэ үдэр бүри 150—200 хүн гаража хүдэлнэ. Даб дээрэ олонхи звенонууд дооро газаран, гол горходой заха зубшаһан, уһанда абтахаяа һанадаг сабшалангай ногоое гар хажуураар, морин косилкаар сабшана.

Иигээд июлиин 20-һоо хойшо үшөө хоёр оньһожоруулагдаһан звено үбһэндэ гарахань. Жэшээнь, бригадир Цыдып Базаровай хүтэлбэрилдэг 8 тракторта 20 хүнһөө бүридэһэн оньһожоруулагдаһан звено энэ жэлдэ 9 мянган центнер үбһэ абаха түсэбтэй. Хоёрдохи оньһожоруулагдаһан звеное механизатор Дугар Раднаев хүтэлбэрилхэ юм.

Байгша ондо сабшалангай ногоон муу бэшэ. Илангаяа бэрхэ луговод Б. Б. Пирпаевай харууһалһан, уһалһан Племфермэ гэжэ газартахи сабшалан дээрэһээ гектарай 20—22 центнер үбһэн абтахаар. Мүн пенсионер-үбгэд Радна Очиров, Буда Цыремпилов гэгшэдэй даадаг Жаргалантын голой 200 гектар сабшалан дээрэ баһал ногоониинь һайнаар урганхай.

Сабшалан дээрэ ургаһан бүхы ногоое һогооборшье үлөөнгүй сабшажа абаха гэжэ бүхы колхознигуудай гарта хүлтөөрөө үбһэндөө гаража байна.

Б. РИНЧИНОВ,
Баргажанай аймагай «Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.

ҺОГООБОРШЬЕ НОГОО ҮЛӨӨХЭГҮЙБДИ

Ниитын адууһа малда үбһэ тэжээл бэлэдхэжэ эхилхын урда колхозой правлени, партком звено, бригада бүхэндэ суглаа үнгэргэжэ, үбһэ хуряалгын түсэб баталһан, тэдэндэ хэхэ хүдэлмэриинь даабари табижа үгэһэн, үбһэшэдэй дунда дэлгэрүүлэгдэхэ социалис мүрысөөнэй гуримые зүбшэн хэлсэһэн байгаабди. Тэрэнэй үндэһөөр звено бүхэн өөһэд өөһэдын социалис үялга абаа юм.

Тиигээд июлиин 10-һаа хамта 150 гаран хүнһөө бүридэһэн 7 звено үбһэндэ гараа. Түбхын түрүүн ой модоной заха, соорхой, харгын хажуугаархи, таряалангай захаархи ногоо сабшажа эхилээбди. Манай звенонуудта трактор болон тэдээндэ шагталха элдэб машинанууд, мори унаа, гар хажуур, тармуур гэхэ мэтэ зэр зэмсэг үгтэнхэй. Юуб гэхэдэ, бүхыдэнь оньһон машинаар сабшажа, хуряажа абахаар нэлэнхы ехэ сабшалан манайда үгы юм.

Үнгэрһэн табан хоногой дүнгөөр 3.700 гаран центнер үбһэн һурилэгдөөд байна. Звенонуудай дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ Карымска тосхоной үбһэшэд даб дээрэ түрүүлжэ ябана. Эндэхи луговод А. И. Бурдуковскиин хүтэлбэрилдэг звено 700 центнер үбһэ һурилөө. Тэрэнэй удаа Коменско бригадын механизатор В. Г. Красовскиин звено 600 центнер үбһэ сомонхой. Бүхы үбһэн тракторай шарганууд дээрэ һурилэгдэнэ.

Үбһэшэдэй дунда дэлгэрһэн мүрысөөнэй дүн звенонуудта үдэр бүри гаргагдана, харин колхоз соохи мүрысөөнэй дүн 10 хоног бүхэндэ гаргагдаха юм. Эрхимлэжэ гараһан звенодо дамжуулгын Улаан туг, 40 түхэриг мүнгэн шан барюулагдаха байна. Хоёрдохи һуурида гарагшадта улаан вымпел болон 25 түхэриг мүнгэн шан үгтэхэ юм.

Мүнөө жэлдэ колхоз хамта 30 мянган центнер үбһэ абаха түсэбтэй. Эды шэнээн үбһэ хуряахын түлэ сабшагдахаар лэ газарай бүхы ногоо хуу суглуулжа абахабди. Мүн һаалишад, тугалшад ажахын главна ветврач И. З. Коробовой хүтэлбэрилгэ доро халаахай сабшажа, нарай малда эдюулхэ эм домтой ногоо суглуулна.

Г. БАЛАГАНСКИИ,
Прибайкалиин аймагай «Прибайкалец» колхозой парткомой секретарь.

Үбһэшэд ажалаа эршэдхэнэ

Суулгын совхозой 2-дохи отделениин 662 гектар сабшалангай 200-иинь Сулхари голой урдуур Хоолой гэжэ намаглиг газарта оршодог. Бороогой орохолоор газарынь уһанда абташадаг юм. Тиимэһээ суулгынхид үбһэндөө эгээн түрүүлэн эндэ ородог заншалтай.

Гашай һуурин хүрэхэеэ ябадаха, харгын урда захада бургааһанай саагуур «Беларусь», нэгэ Т-40 түхэлэй тракторнууд хойно хойноһоо һубарилдан ябахань харагдана. Алад саашань шэртэхэдэ, түрүүшын хэдэн һуринуудай наагуур морин тармуурнууд, һүри хаядаг түхеэрэлгэнүүдэй ажаллажа ябахые обёорноп.

Нэгэ трактортань үнинэй механизатор Ф. Е. Шолохов, нүгөөдэдэнь М. И. Емельянов гэгшэд һуунхай. Үдхэнөөр, үндэрөөр ургаһан ногоо доохонуур, сэбэрээр сабшанад.

— Үбһэндөө ороһоор гурба хоноод байнабди. Урда жэлнүүдтэ орходоо ургаса һураггүй һайн. Гектар бүриһөө 17 центнерһээ бага бэшэ абтахал байха. Бүхыдөө 662 гектар сабшалан дээрэһээ 11200 центнер үбһэ абаха гэһэн даабаритайбди. Тиимэ болохолоороо, нёдондонойхиһоо 1500 гаран центнер ехэ үбһэн хуряагдаха болоно,—гээд отделениие эрхилэгшэ Ю. А. Платонов мэдүүлбэ.

Отделенидэ тус тустаа 4-4 косилкатай, тракторай 2-2 тармууртай, нэгэ-нэгэ үбһэ хуряадаг машинатай оньһожоруулагдаһан хоёр звено байгуулагданхай. Хуряалгада элсүүлэгдэхэ оньһон техникэ һайнаар заһабарилагданхай. Отделениин луговодууд габшагай хоёр һарын туршада өөһэд өөһэдынгөө участок дээрэ ниилээд ехэ хэмжээнэй тошо халяажа хүргөө, шэбхэ горитой гаргаа, тиихэдэ 300 гектарта минеральна үтэгжүүлгэ оруулаа, һайрамай уһаар гурба дахин уһалаа.

— Ажалтнай түрүүшын үдэрһөө хэр урагшатай ябажа байнаб?—гээд, звеное даагша А. А. Антоновто хандахадамнай, тэрэ иигэжэ хэлэбэ. Хүн бүхэн урдахи зорилгоёо һайн ойлгонхой. Үбһэеэ шадаал һаа, шанар һайнтайгаар хуряажа абаха гэжэ оролдохобди. Тэрэмнай муугаар, энэмнай һайнаар хүдэлнэ гээд нэрлэхын аргагүй, үшөөл эртэшэг. Гэбэшье түрүүшын үдэрһөө тракторист-машинистнар Шолохов, Емельянов, энэ жэлдэ арбан класс дүүргээд, нютагтаа хүдэлхөөр үлэһэн комсомол хүбүүн Петров, тракторист Михайлов гэгшэд һайнаар хүдэлнэ. Эрэшүүлһээ гадна, гэрэй эзэн олон эхэнэрнүүд үбһэндэ гаранхай. Жэшээлхэдэ, Ирина Юдина, Мария Парфенова, Мария Калашникова болон бусад эрэшүүлһээ балайшье гээгдэнэгүй.

Гашайн отделениин үбһэшэд гурбан үдэрэй туршада 330 центнер үбһэ хуряагаад байгаа һэн. Эндэхид ниитынгээ һүрэг малда хүсэд хүрэхэ үбһэ тэжээл һайн шанартайгаар хуряажа абаха гэһэн нэгэл зорилготойгоор ажалайнгаа эршые үдэр бүри шангадхана. Гэхэ зуура, бүхы юумэн эндэ һайн гэхын аргагүй. Нэн түрүүн ажахын хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд, партком болон профсоюзай комитедтэ үбһэшэд гомдолтой. Юуб гэхэдэ, хэһэн хүдэлмэриингөө түлбэри, түрүүшүүлые моральна, материальна талаар урмашуулгын гуримууд тухай үбһэшэд юушье мэдэнэгүй. Звено, агрегадуудай хоорондо мүрысөөншье эмхидхэгдээдүй. Агитатор, политинформаторнууд томилогдоодүй байһаар.

Б. ЖАМБАЛОВ,
манай корр.

Мүрысөөнэй хүмүүжүүлхы үүргэ

ОЛОНОЙ ОРОЛДОЛГООР

Манай фермэдэ 400 шахуу үнеэд тоологдоно. Тэдэнэй түл гарзагүйгөөр түлжүүлхэ, hү haaxa түсэбөө дүүргэхэ мэтэшэлэн пилээд ехэ ажал хэхэ ёhотой болодогбди. Мүнөө, зунай үедэ, коллективнай 50 хүнhөө бүридэнэ, харин үбэлдөө 70 хүн ажалладаг. Тинхэлээрээ манай фермэдэ яhала олон хүн ажаллана.

Би энэ Закалтусна фермэдэ ажалланаб. Фермые даагшын, мүн тэды жэл соо агитатораар ажалланаб. Фермые даагшын агитаторай ажал хоорондоо нягта холбоотой гэжэ hанагшаб. Юундэб гэхэдэ, хүниие хүмүүжүүлхэ, гүрэнэй түсэб дүүргэхэ, коллективэй түлөө харюусаха гэхэ мэтэ асуудалнуудтай фермые даагшад, бригадирнууд, отделениие эрхилэгшэд үдэр бүри дайралдадаг, тэдэ асуудалнуудые шиидхэдэг байна бшуу. Жэшээлхэдэ, фермые даагша hаалишад ба тугалшадай ажал хүдэлмэридөө үдэр бүри ямараар хандадагые, ямар үрэ дүн түйладагые hайн мэдэдэг. Фермын hаалишадай суглаан дээрэ энээн тухай хэлэнгүй гаража болохогүй ха юм. Сэхыень хэлэхэдэ, манай коллектив соо элдэб абари зантай, журамтай хүнүүд бии гээшэ. Заримашуул гүрэндэ багаар үгэхэ, өөртөө ехээр абаха гэhэн бодолтой ябадаг. Иимэ хүнүүдтэй тэмсэл ябуулангүй яахабши? Нэгэ үедэ манай фермын хүдэлмэрилэгшэд холисо тэжээл хулуудаг болоод байба. Тиихэдэнь хэды үдэр, hүни соо дежурнануудые табижа, тэдэ хулгайшадые элирүүлээ hэмди. hүүлээрнь энээн тушаа коллективэй суглаан дээрэ табижа хэлсээд, ханын газетэдэ гаргаа hэмди. Тэрэ гэhээр тиимэ ябадал дайралдахаяа болёо. Тиимэ ябадал гаргагшадай нэрэ, обогыень зорюута дурдадагүйб, юундэб гэхэдэ, тэдэнэр мүнөө зүб замда оронхой, гүрэнэй зөөридэ гараа «hарбайхаяа» болёо гэжэ тоолоноб. Энээхэн баримта юундэ дурданабиб гэхэдэ, агитатор бүхэн коллектив соогоо ойлгуулламжын, хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулха зорилготойл ха юм.

Манай Байгалай совхозой Закалтусна фермын коллектив юhэдэхи табан жэлэй түсэб-даабаринуудые нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын түлөө тэмсэжэ байнхай. Юhэдэхи табан жэлэй гурбан жэлэй түсэб амжалтатайгаар дүүргээ hэмди. Үнеэн бүриhөө дунда зэргээр 2.540 килограмм hү hаажа, 100 үнеэн бүриhөө 105 тугал түлжүүлээ hэмди. Дүрбэдэхи тодорхойлхы жэлдэ hү hааха түсэбөө яhала гэмгүй дүүргэжэ байнабди. Байгша оной хахад жэлэй туршада 5.264 центнер hү тушааха ёhотой аад, энэнээ 500 центнерээр үлүүлээбди. hаалишад Геннадий Соктоев, Анна Карпова, Валентина Елизова, Галина Черных, тугалшад Анна Невская, Анна Портнягина, Василий Бурлаков, техник-үрэжүүлэгшэ Васса Коробенко гэгшэд абаhан уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэжэ байнхай. Отделениин зоотехник Николай Тихонович Шепелев манай фермэдэ ходо ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулдаг хүн юм гэжэ энэ статья соогоо зааха хүсэлэнтэйб. Совхоз, мүн отделени соохи ажал хүдэлмэриин байдал тухай тэрэ фермымнай hаалишадта хөөржэ үгэдэг юм.

Юрэнхыдөө, бидэнэр hapa бүри коллективэй суглаа үнгэргэдэг зомди. Совхозой зоотехнигүүд, экономист, отделениин хүтэлбэрилэгшэд энэ суглаанда хабаадалсадаг. Энэ суглаан дээрэ бүхы шухала асуудалнуудаа хөөрэлдэдэг, зүбшэн хэлсэдэг болонхойбди. Тиихэдэ би өөрөө үдэр бүри фермынгээ ажал хүдэлмэри тухай хөөрэдэг байнаб. Хэн ямараар ажаллааб, хэн ажалай журам эбдээб гэхэ мэтэ юумэн hаалишадта мэдээсэгдэдэг юм. Гэхэтэй хамта манай фермын улаан булан соо «Ажаглалта хэхэ дэбтэр» бии юм. Ажалай журам эбдэhэн хүнүүд тэндэ тэмдэглэгдэдэг байна. Жэшээлхэдэ, январиин 15-да мал адуулагша М. Иванов ажалдаа гараагүй гэжэ бэшэгдэнхэй. Тиихэдэ тиимэ hаалишан үнеэдээ hаагаагүй гэжэ тэмдэглэдэгби. Энэ дэбтэр юундэ хэрэгтэйб гэхэдэ, хүнэй журам эбдэhэн ушар бүхэн тэрэ дэбтэр нээхэдэ, харагдаад байна ха юм. Эдэ тэмдэгүүд социалис мүрысөөнэй дүн гаргахада, хараада абтадаг.

Түрүү дүй дуршэлдэ ходоо анхарал хандуулжа байдагбди. Тугалшан Анна Николаевна Невскаягай эрхим амжалтанууд тухай, тэрэ амжалтын «нюуса» тухай хэдэ дахин хөөрэжэ үгэhэн байнаб. Олонхи ушарта адли эрхэ байдалда ондо ондоо дүнгүүд түйлагдана. Гол шалтагааниинь эндэ юуб гэхэдэ, фермын хүдэлмэрилэгшэ бүхэнэй харюусалга, ажалай журам, оролдолгоhоо амжалта дулдыдадаг гэhэн тобшолол хэдэг байнабди. «Горизонт» гэhэн ханын газетэ гаргадагбди. Тэрэ газетэ соогоо түрүү малшад тухай, дутуу дунданууд тухай бэшэнэбди.

Ажалай дүнгүүд тухай коллективтэ мэдээсэхэhээ гадна, hаалишан, мал адуулагша бүхэндэ тайлбарилха ушар гарадаг. Мүн хүн зон телевизор харана, радио шагнана, газетэ уншана гээд hанахадаа, совхозойнгоо гү, али мүрысэдэг фермэнүүдэй hаалишадай дүнгүүдые мэдэнгүй байдаг. Тэрэниие тайлбарилха, гүрэндэ хүдөө ажахын продукци тушаалгын ябаса тухай хөөрэхэ гээшэ шухала хэрэг.

Фермын коллектив соо социалис мүрысөөн муу бэшээр эмхидхэгдэнхэй. hаалишадай дунда дэлгэрhэн социалис мүрысөөндэ залуу hаалишан, комсомолой гэшүүн Геннадий Соктоев түрүүлжэ ябана. Тэрэ байгша оной хахад жэл соо үнеэн бүриhөө 1.521 килограмм hү hааба, аймагай түрүү hаалишадай зэргэдэ гараhан байна. Социалис мүрысөөнэй дүнгүүдые үдэр бүри харуулан ойлгуулха хэрэгсэлнүүдээр дамжуулан харуулжа байдагбди. Ханын газетэ, «Сахилгаан» хуудаhан ехэ удха шанартай гэжэ тоологшоб. Юундэб гэхэдэ, «Сахилгаан» хуудаhанай дэргэдэ хүдэлмэрилэгшэ бүхэн зогсожо, хаража, өөртөө тобшолол хэжэ байдаг шуу.

Агитатор хадаа түрүү үзэл бодолтой, социалис мүрысөөнэй эршэтэйгээр ябажа, коллективэй амжалта түйлахын түлөө тэмсэдэг хүн байха ёhотой. Би бүхы хүсөөрөө тиигэжэ оролдодогби. Коллективэй түйлаhан амжалта — агитаторай оролдолгын ашаг үрэ гэжэ hанахадаа, сэдьхэл зүрхэндөө омог баяртай ябадагби.

Манай фермын коллектив байгша оной хахад жэлэйнгээ түсэб үлүүлэн дүүргэбэ. Тиигэжэ юhэдэхи табан жэлэй тодорхойлхы жэлэй түсэб болзорhоонь урид дүүргэхын түлөө олоороо оролдохо байхабди гэжэ hананаб.

М. НИКОНОВА.
Кабанскын аймагай Байгалай совхозой Закалтусна фермые даагша, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутат, агитатор.

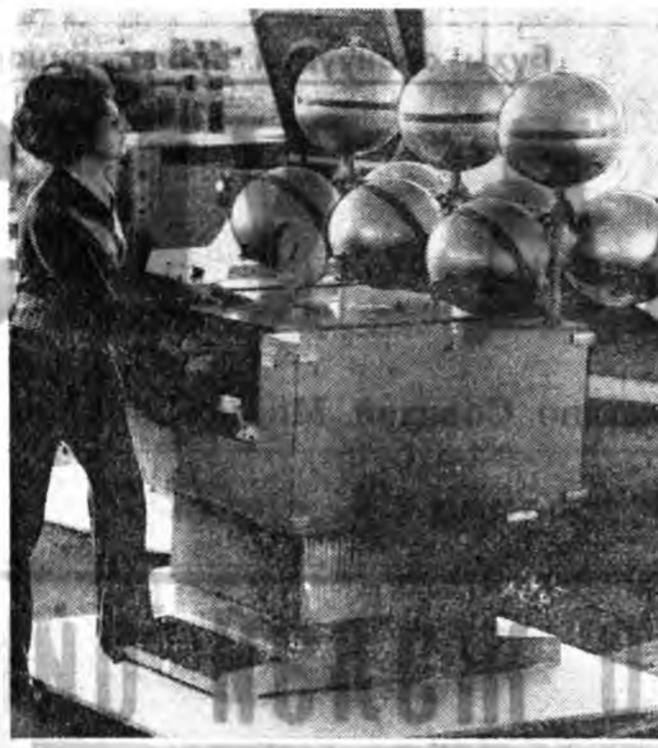

ГАЗУУДАЙ хэр зэргэ шиигтэй байhые тодорхойлон харуулха тусхай түхеэрэлгэ Ленинградай Д. Менделеевэй нэрэмжэтэ Бүхэсоюзна эрдэм-шэнжэлэлгын институдай газоаналитическэ хэмжэлгын лабораторидо туршажа үзэхэ зорилгоор түрүүшын түхеэрэлгэ бүтээгдэв.

Газуудай хэр зэргэ шиигтэй байhые хэмжэлгын тулада хэрэглэгдэдэг элдэб приборнуудай — гидрометрнүүдые, психрометрнүүдые зүб наринаар шалгажа үзэхэ арга тус түхеэрэлгэ олгоно.

Газууд болон газай холисонуудай хэр зэргэ шиигтэй байhые зүбөөр хэмжэлгые хангаха гээшэ арадай ажахын бүхы hалбаринуудта ехэ удха шанартай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ленинградта Д. И. Менделеевэй нэрэмжэтэ Бүхэсоюзна эрдэм-шэнжэлэлгын институдай бүлэг эрдэмтэ хүдэлмэрилэгшэдэй байгуулhан газай хэр зэргэ шиигтэй байhые тодорхойлон харуулха түхеэрэлгэ.

АПН.

СЭХЭ СЭБЭР ЗАМ

КОММУНИСТ ТУХАЙ ХӨӨРӨӨН

Хүбшэ тайгын дунда оршодог Багдарин тосхондо Александра Фёдоровна Жарковагай ажалай намтар эхилээ hэн. Саша Жаркова тэндэхи hургуулиин ахалагша пионервожатаар хүдэлдэг байhан юм.

Испаниин газар дээрэ боложо байhан тэмсэл тухай хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэжэ, Михаил Кольцовой репортажуудые эдир пионернүүдтэ hонирхолтой гоёор хөөрэдэг бэлэй. Испан арадай эрхэ сүлөөгэй түлөө эрэлхэг зоригтойгоор тэмсэжэ байhан интернациональна бригадануудай сэрэгшэдэй баатаршалгануудай жэшээ дээрэ hурагшадаа Эхэ орондоо үнэн сэхэ байхаар хүмүүжүүлхые оролдодог hэн.

Өөрөө эрхим спортсменка. БГТО-гой нормонуудые тушааха талаар hурагшадай дунда тон ехэ хэмжээнэй хүдэлмэри ябуулдаг байhан юм. «Ворошиловска мэргэн буудагшын» значок тон түрүүшүүлэй дунда абажа, 1-дэхи шатын БГТО-гой нормонуудые тушаагаа hэн.

Александра Фёдоровна Жарковагай нэрэ Баунтын комсомолой организациин Хүндэлэлэй дэбтэртэ оруулагданхай. Тэрэ комсомолой хүдэлмэридэ мүн лэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, аймаг соогоо мэдээжэ болоhон ниитын ажалай эдэбхитэдэй нэгэн байгаа бшуу.

1910 ондо КПСС-эй гэшүүн болоhон Александра Фёдоровна дайнай хүндэ хүшэр жэлнүүд соо харюусалгатай партийна хүдэлмэридэ ябалсаа. 1942 ондо КПСС-эй Тарбагатайн (мүнөө Улаан-Үдын) райкомой инструктораар хүдэлөө. Тиихэдээ түйлай ехэ ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулхаhаа гадна, хүдөө ажахын үйлэдбэридэ хабаатай шухалын шухала асуудалнуудые шиидхэлсэдэг hэн.

Жэшээлхэдэ, дайнай урда гараар үбhэ сабшагшад 19 соото талмайтай газар сабшаха даабаритай байдаг байгаа. Гэбэшье Александра Фёдоровна өөрөө хажуур гартаа абажа, энэ нормые 25 соото болгомоор байhые харуулжа шадаа. Тэрэ үдэр соо 30 соото хүрэтэр талмайтай газарта ноогоо унагаадаг байhан юм.

1943 ондо нүхэр Жаркова КПСС-эй Ивалгын (мүнөө Улаан-Үдын) райкомой инструктораар хүдэлдэг болобо. Баhал оролдосотойгоор, эдэбхи ехэтэйгээр ажаллажа, зоной дунда хүндэтэй болоhон байха юм. Тарялан, сабшалан, фермэ, полевой стан дээрэ хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ, газетэнүүдые ажалшадта уншажа үгэнэ, фронт дээрэ боложо байhан юумэн тухай хөөрэнэ, эхэ эсэгээ, аха дүүгээ дайнда алдаhан зондо туhа хүргэхэ ажал ябуулна. Мүн фронтдо туhалхын тулада hайн дураараа зөөри суглуулха хэрэгые аймаг дотороо эмхидхэжэ, эсэхэ сусахые мэдэнгүй колхозhоо колхоздо, тосхонhоо тосхондо ябана.

Иимэ ехэ хүдэлмэри ябуулхынгаа хажуугаар Александра Фёдоровна партийна эхин организацинуудай секретарьнарта тон ехэ туhаламжа хүргэнэ. Залуу, шэнээр hунгагдаhан партийна хүтэлбэрилэгшэдые суглуулжа, семинарнуудые үнгэргэнэ.

Энэ эхэнэрэй эсэхэгүйнь гайхалтай hэн. Үшөө хажуугаарнь уран hайханай бүлгэмүүдые эмхидхэхэ саг оложо, тэдэнэй хүдэлмэриие саашаданъ hайжаруулха талаар хэды шэнээн ехэ оролдосо гаргаа, хүсэ шадалаа үгөө гээшэб!

Иимэ эдэбхитэй, аша үрэ ехэтэй хүдэлмэриингөө түлөө А. Ф. Жаркова Буряад-Монголой СНК-гай Түрүүлэгшын hайшаалда хүртэhэн, «Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу ехэ дайнай үедэ ажалай шэн габьяа харуулhанайнгаа түлөө» гэhэн медаляар шагнагдаhан байха юм.

Би 1959 онhоо Александра Фёдоровнатай танилби. Энэ үеhөө хойшо тэрэ манай Сэлэнгын аймагта «Знание» бүлгэмэй харюусалгата секретаряар хүдэлжэ эхилээ hэн. Ниитэ-политическэ, ойлгууламжын хүдэлмэри эмхидхэхэ үндэр шадабаритай байhанаа энэ тушаалдаа хүдэлхэ зуураа тэрэ харуулаа.

Мүн Гусиноозёрскын нэгэдэхи дунда hургуулиин түрэлхидэй комитедэй хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг hэн. hурагшадай гэртэхи байдалаарнь саг үргэлжэ hонирхожо, олон тоото рейднүүдые үнгэргэдэг байгаа.

Түрэлхидтэй, hурагшадтай нюур нюураараа уулзан хөөрэлдэдэг, тэдэнэй урда лекци уншадаг, хүмүүжүүлгын темээр хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэг байhан юм.

Манай хотодо хоёрдохи дунда hургуули нээхэ болоод байхадань, Александра Фёдоровна нилээн ехэ эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулаа.

Коммунист Жарковагай hонирхохогүй юумэниинь үгы шэнги hэн. Тэрэ сэсэгүүдые ургуулха талаар тон ехэ шадабаритай хүн. Гусиноозёрскдо сэсэгүүдэй нэн түрүүшын выставкэ эмхидхэжэ, олониие hонирхуулhан байха. Хотын үйлсэнүүдые шэмэглэн гоёолгодо энэнь горитой нүлөө үзүүлээ ааб даа.

1971 онhоо хойшо Улаан-Үдэдэ ажаллана. Буряадай барилга-хабсаралгын управлениин кадрнуудай таhагай ахалагша инспектораар хүдэлхэ зуураа, хүдэлмэришэдые хүмүүжүүлхэ талаар горитой хүдэлмэри ябуулаа.

Энэ управленидэ ажаллаха зониие бэлдэдэг 16-дахи ГПТУ-да тэрэ ходо ошожо, курсантнуудай hуралсалаар, ажал хэрэгээрнь hонирходог, саг үргэлжэ туhа хүргэдэг hэн.

1973 оной сентябрь соо пенсидэ гарабашье, Александра Фёдоровна миин hуунагүй. Залуушуулые коммунис үзэл бодолтойгоор хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр оролсоно. 16-дахи ГПТУ-да ошодог, тэндэ хүдэлмэри ябуулдаг зандаа.

Жэшээ болгон хэлэхэдэ, hүүлэй үедэ түрүүшын салин тухай тон hонирхолтой хөөрэлдөөнүүдые залуу хүдэлмэришэдтэй үнгэргөө hэн.

Агуу Октябриин революциин сасуутан, коммунист Александра Фёдоровна Жаркова бүхы наhан соогоо хэжэ ябаhан хэрэгтээ үнэн сэхэ зандаа.

Е. ГЕРАСИМОВА.

ТОКАРЬ Алексей Филин, слесарь Владимир Федоров авиационно заводой залуу үйлэдбэришэд юм. Эдэнэр юhэдэхи табан жэлэй дүрбэдэхи жэлдэ үйлэдбэриингөө даабари hара бүри үлүүлэн дүүргэжэ, коллективэйнгээ дунда хүндэтэй болоо, ажалдаа hайн амжалтануудые түйлана. Эдэ нүхэднай заводой залуу мэргэжэлтэдэй hаяхан болоhон конкурс дээрэ завод соогоо түрүү hууринуудые эзэлээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарhаа) А. Филин, В. Федоров.

С. ЦЫДЫПОВЭП фото.

БУРТАГ ҮБhЭНЭ ХАРГЫ ХААХА

Хабарай тарилгын дүүрэhээр хоёр hapa шахуу саг үнгэржэ, ажахынуудай тарялан үнжэгэхэн залаатай обёосой, шэниисын болон бусад ороohoто ургамалаар бүрхөөгдэжэ, ногоорон хабтайна. Эгээл энэ үедэ тарялангай дундуур гараhан харгын, полиин захаар ургаhан бог буртаг үбhыень, үрмэдэhэ, халаахайень түргэн саг соо үгы хэжэ үрдибэл, намартаа алтан шаргал таряа заабол элбэгээр хуряажа, ерэхэ жэлэй баян ургасын үрэhэ хүрэнгэ хүсэд хүрэхөөр, сэбэрээр хааха байна бшуу.

Ороohoто, мүн бэшэшье ургамалай «ногоон» дайсадые саг соонь усадхажа, тогтууритай баян ургаса хуряадаг ажахынууд республика доторнаа яhала бии гээшэ. Жэшээлбэл, үнгэрэгшэ хабар Бэшүүрэй аймагай колхоз, совхозууд тарилгаа гол түлэб 92 процент hайн шанартай үрэhөөр хээ гэхэ гү, али бүхы хүрэнгынь 79 процентнь I—II классай байгаа юм. Тиихэдэ Зэдын, Хориин аймагуудай ажахынууд тарилгынгаа эхилтэр I—II классай үрэhэ хүрэнгэ 51—66 процент бэлэдхэhэн байна.

Тарянай hайн үрэhэ абаха гэбэл, ажахынуудай агрономууд түрүүшын дэльбэнүүдэй бултайхатай адли хүрэнгынгөө участогай тарилга хинан шалгажа, тэмдэглэжэ, бүридхэжэ абаха ёhотой аад, энэ ажалаа мүнөө хүрэтэр унжагайруулhан зандаа. Хэрбээ үрэhэнэй участогуудые hайнаар хинан шалгаад, нэн түрүүлэн бог буртаг үбhыень үгы хэхэ гэбэл, гербицидтэ даагдаагүй, үндэрөөр ургадаг, бүдүүн шэлбэтэй үрмэдэhэ, шүдэр үбhэ, халаахай болон альпийска гэршүүхыень сэбэрлэн хаяжа үндэhөөрнь үгы хэхэ хэрэгтэй. Үhалагдадаг гү, али нэмэлтэ тэжээл болгогдон минеральна үтэгжүүлгын оруулагдадаг байбал, энэ хүдэлмэри заабол ябуулха шухала. Бог буртагта дарагдаhан тарялангай ургаса заабол доошолжо, бэлэдхэгдэhэн үрэhэниинь оло дахин сэбэрлэгдэдэг байна бшуу.

Саашань хэлэхэдэ, олохон аймагуудта бог буртаг үбhэнтэй тэмсэхэ, үгы хэхэ хүдэлмэри тон муугаар ябуулагдана. Колхоз, совхозуудай полнуудай харгын захаархи газарнууд элдэб үрмэдэhөөр, халаахай, шүдэр үбhөөр хушагдажа, «ногоон дайсадай» уурхай болошоод гэхэ гү, али саг соогоо сэсэглэжэ, үрэhөө унагаахаhаа урда сабшадаагүй. Тиигэжэл намартаа эндэhээ буртаг үбhэн таража, бүхы тарялангыень хушажа магадгүй. Тусхайлан хэлэбэл, Эрхүү—Улаан-Үдэ гэhэн харгын барилгын управлени жэл бүри даалгагдаhан газартаа буртаг үбhэ үгы хэхэ ажал ябуулха аад, энээнээ саг болзортонь бэелүүлнэгүй.

Хоёрдохи гол шухала... жээн юуб гэбэл, шэнэ ур... үрэhэнэй ороohо хада... складуудые, тарянай то... дые, ороohо сэбэрлэжэ, м... ха пунктнуудые бэлдэ... лоно. hайн шанартай, с... илгагдаhан үрэhэ хүрэн... сэд хүрэхөөр хаахын ту... ряашан бүхэн бүхы техн... hайнаар заhабарилжа, ... болон ороohоной тоог дээр... сэбэрлэхэ, дезинфекци... ёhотой. Гэбэшье, hүүлэй... гээр, олохон аймагуудай... хынуудта энэ хүдэлмэри... ябуулагданагүй, нёдонд... алдуу дабтагдаhаар байна...

Жэшээлэн хэлэбэл, ... гын, Захааминай, Яру... Мухар-Шэбэрэй, Зэдын... бусад аймагуудай зарим... хынуудта бэлэдхэлэй хү... ри тон муугаар ябуула... Тиихэдэ олохон колхоз, с... зуудта үрэhэ хадагалха... дууд малай тэжээлэй ор... дүүрэшэнхэй, сэбэрлэгд... дезинфекци хэгдээгүй... Мүн ороohоной тоог дээр... hан тэмээн халаахайн... шагдаагүй байhаар.

Зарим ажахынууд тар... үрэhэ сэбэрлэхэ техник... hабарилхаhаа байха, нё... ной бог буртагhаа, сэб... гүй. Тэрэшэлэн олон ... совхозуудта ороohо ... складууд, шулуудагдамал... дэ талмайнууд дуталдана,... ниие шэнээр бариха хүд... мүнөө хүрэтэрөө ябуула... гүй.

Алтан шаргал таряа м... харюусалгатай хаhа улан... тожол байна. Тиимэhээ ... бэлэдхэлэй хүдэлмэре... соонь ябуулаагүй ажах... эдэ үдэрнүүдтэ түргэн ... хэжэ, склад, машина, ... кэ заhабарилха, дезин... хэхэ ажалда дүршэлт... нүүдые табиха зэргэтэй. ... наа үлүү ажал хэхэгүйн... нэн түрүүлэн склад, ор... ной тоог дээрэхиие бог б... hаа, үбhэ ногоонhоо сэб... «Дук» препарадаар дез... ци хэхэдэ hайн.

Таряа сэбэрлэдэг ма... пунктнуудые заhабарил... урид, мүн лэ бог бурт... шорой тооhонhоо, шүб... аргалhаа сэбэрлээд, дез... ци хэхэ болоно.

Тиихэдэ үрэhэнэй ороо... бэрлэхэ хүдэлмэридэ аж... ха звенонуудые мүнө... байгуулха шухала. Тии... энэ ажал ноябриин эхин... тор сүм дүүргэгдэхэ ... бшуу. Хүрэнгын тар... хаагдажа эхилхэтэй адли ... hо хатааха техникэсэ д... хүсэндэнь хүдэлгэжэ, hай... нартай үрэhэ бэлэдхэжэ... хын түлөө ажахынуудай... гэжэлтэд, хүтэлбэрилэгшэ... нөөнhөө гол анхаралаа ... дуулха ёhотой болоно.

В. ТАРАСОВ.
Республиканын гүр... үрэhэнэй инспекци... начальн...

ТАРЯАШАДТА ХЭРЭГТЭЙ ПРИБОР

ХҮДӨӨ ажахын культурануудые уhалха болзор ... хойлхо өөрсэ янзын прибор Туркмениин ССР-эй ... техникын болон мелиорациин институдта байгуула...

Мүнөө дохёо үгэдэг иимэ оньhон приборнууд рес... кын ажахынуудта үйлэдбэри дээрэ туршагдажа, ... гуудай зүгhөө hайн сэгнэлтэ абана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: түхеэрэлгын автор, Туркмениин ... техникын ба мелиорациин институдай эрдэмтэ хү... рилэгшэ Владимир Гафуров уhалха болзор тодорхо... дохёо үгэдэг оньhон түхеэрэлгэ люцерныи поли ... тодхожо байна.

АП...

ҮЛЬГЭР ЖЭШЭЭ УРЯА БОЛОДОГ

Бэшүүрэй совхозой Дабаатын отделениин механизаторнуудай ажал хэрэгүүд тухай оло дахин дууланан байгааб. Тэндэ ошожо, отделениин ажалшадай юу хэжэ байhантайнь дүтэ танилсаад байхадаа, эндэхи зон тухай, тэдэнэй ажал хэрэгүүд тухай бэшэхэ дурамни хүрөө hэн.

Энэ отделени бүхы дээрээ хоёр мянга гаран гектар тарялантай, гурбан зуун табин гектар сабшалантай юм. Мүн hү hаалиин нэгэ фермэ, хэдэн мянган хонид эндэ бии.

Тарянай, үбhэнэй үндэр ургаса абадагаараа совхоз соогоо тус отделени суурхадаг. Жэшээлхэдэ, үнгэрэгшэ жэлдэ тарялангай гектар бүхэнhөө арбан долоон центнер ороohо хуряажа абаа hэн.

Энэ амжалта яажа түйлагдаа гээшэб?

Нэн түрүүн хэлэхэдэ, эндэ мэргэжэл шадабаритай, дүй дүршэлөөр баян механизаторнууд олон. Мүн залуу хүбүүд үг залгамжалан энэ мэргэжэл шудална, аха эсэгэнэрэйнгээ хэрэг халан абана.

Жэшээлхэдэ, коммунистнууд Цыденжап Цыренович Цыренов, Бадмажап Намдакович Намдаков болон эрхим трактористнар Иннокентий Григорьевич Некипелов, Ринчин-Доржи Чимитович Чимитов гэгшэд хори гаран жэл соо тарянан ажалда ябана.

Харин урданай механизатор Допдок Дубданович Дубдановай хүбүүн Батожап үнгэрэгшэ хабарай тарилгада «Беларусь» трактор жолоодожо, отделени соогоо түрүү hуури эзэлhэн байна. Мүн Цыденжап Цыреновичэй хүбүүн Жаргал Цыренов арбан класс дүүргэhээр тракторта hуугаад, ганса аймаг соогоо бэшэ, харин бүхы республика соогоо сууда гараhан юм. Тэрэниие республикымнай комсомолшууд ВЛКСМ-эй XVII съездын делегадаар hунгаа hэн. Мүнөө тэрэ Буряадай хүдөө ажахын институтда орохоор бэлдэжэ байнхай.

Мүн эрдэм наукын ёhо гурим баримталжа тарилгаа хэhэнэй, зунай үе соо харуулhанай аша туhа ехэ ааб даа. Тиимэhээ мүнөө намартаашье Дабаатын механизаторнууд үндэр ургаса хуряажа, нютагайнгаа зониие баясуулхал юм бэзэ.

— Тарян ажалнай үнэхөөрөөшье урагшатай ябана. Харин мал ажал абаад харабал, бидэ гээгдэлдэ оронхойбди. Манда нэгэшье зуутан үгы. Отделенеэрээ 100 эхэ хонин бүхэнhөө оройдоо 70 хурьга абаабди. Энэмнай бирагүй болоно, — гээд тус отделениие эрхилэгшэ Бимба Данзанович Султумов хөөрэнэ. — Энээнэй юунhээ болоhые нэгэ үгөөр ойлгуулан хэлэхэнь бэрхэтэй. Гэбэшье гол, шухала шалтагынь эли. Манай отделенидэ үниинэй, дүй дүршэлөөр баян малшад тон үсөөн болонхой. Тиимэhээ шэнээр хүдэлхэеэ ороhон зоной дүршэтэр саг хэрэгтэй болоно.

Энэ зүб. Тиигэбэшье отделениин хүтэлбэри, партийна организаци мал ажалай продукци ехээр абадаг болохын тулада зарим тэды хүдэлмэри ябуулаа. Жэшээлхэдэ, үнгэрэгшэ үбэлжэлгын үедэ ВЛКСМ-эй 12 гэшүүд хурьгашадаар ажаллажа, хонишодто туhалаа. Комсомолка Дугарма Намдаковагай габшагай ажалые тэмдэглэнгүй гарахын аргагүй. Тэрэ дүй дүршэлтэй хонишон Бальжинима Доржиевич Доржиевтай хүдэлөө. Энэ бригадынхид 100 эхэ хонин бүхэнhөө 90 хурьга абажа, отделени соогоо эрхим дүн түйлаа.

Мүн Софья Цыденжаповна Цыденжаповашье тон hайнаар ажаллана. Тэрэ 680 толгой түлгэ харууhална. Энэ үе соо нэгэшье хони гарзатуулангүй, амжалтатайгаар хүхэ ногоон дээрэ гаргаад, тобир тарган болгожо, ерэхэ үбэлжэлгые угтаха хүсэлэнтэй.

Үбэлжэлгэеэ hайнаар угтаха тухайгаа дабаатынхид мүнөө сагhаа хойшо бодомжолно. hаяхан хонишод, hаалишад, мал адуулагшад сугларжа, суглаагаа үнгэргөө. Эндэ хахад жэлэйнгээ ажалые нарийнаар зүбшэн хаража үзэhэн, социалис уялгануудайнгаа дүүргэлтэ тухай хүн бүхэн тоосоhон байна. Мүн ерэхэ жэлэйнгээ хараа зорилгонууд тухайдашье хөөрэлдөө.

hү абалгаяа эрид дээшэлүүлхэ талаар горитой юумэн хэгдэнэ. Жэшээлхэдэ, hү hаалиин фермынхид малайнгаа бэлшээриие хирэ болоод лэ шэнэлжэ байдаг болоо. Мүнөө үедэ тэдэнэр шэнэ газарта зөөжэ ерээд байна.

Энээнэй аша туhа тухай эрхим hаалишан Цырен-Дулма Ширдармаевна Ширдармаева иигэжэ хөөрөө hэн.

— 12 үдэрэй саана шэнэ бэлшээридэ бүугаабди. Энэмнай тон ашатай, туhатай юумэн байба. Хэрүүшэн газартаа өөрынгөө даажа байhан бүхы үнеэдhээ сүүдхэ соо 150—160 килограмм hү hаадаг байhан hаа, мүнөө 200-гаад килограмм hаанаб. Юрэнхыдөө фермээрээ 400-гаад килограммаар hү hаалияа дээшэлүүлээбди.

Энэ баримта тон анхармаар. Тиимэhээ энэ бэлшээриингээ муудахада ошохо шэнэ бэлшээриеэ олонхойбди гэжэ мал адуулагша Кирилл Булытович Базаров хэлээ hэн.

Юрэнхыдөө хэгдэжэ байгаа ажал хэрэгүүдтэ отделениин партийна организациин оруулhан хубитань ехэ. Техник-үрэжүүлэгшэ Устинья Прокопьевна Баглаевагай ударидалга доро Дабаатын коммунистнууд хүдэлмэриеэ эрид hайжаруулаа.

Хүдөө ажахын шухала кампанинуудай үедэ тэдэнэр хэнэй хаана хүдэлхэ байhаниие тоб байса элирүүлдэг, хэрбээ ажалайнь урагшагүй байгаа хада түбхын түрүүн коммунистнуудта шанга эрилтэ табигдадаг.

Хүнүүдые хүмүүжүүлгэдэ мүн лэ горитой анхарал хандуулагладаг болоо. Коллективэй гэшүүн бүхэнэй түлөө харюусалгатай байhанаа коммунист бүхэн hайн ойлгодог. Тиимэhээ өөрөө жэшээ харуулжа, ондоо хүнлэ эрилтэ табиха эрхэтэй болохо болоно ха юм.

Е. УТЕНКОВ.

СОЦИАЛИС ПОЛЬШЫН 30 ЖЭЛЭЙ ОЙ

Нүхэр Э. ГЕРЕГЭЙ хэлэһэн үгэ

(Үргэлжэлэл. Эхининь ...эхи нюурта).

...оциалис байгуулалтын ...шаа дабшаха хэмжээ... ангинуудай, элдэб ажал... хүн зоной бэе бэедээ дү... нэ ябадал бэелүүлэгдэнэ, ...н манай гүрэн удаа да...таар бүгэдэ арадай ...алис гүрэн болохо юм.

Манай ороной бүхы нии... политическэ байдалда ...алис демократиин гол ...үүдай гүнзэгыгөөр нэб...ые, сеймэй, правитель...н хүдэлмэридэ, арадай ...нүүдэй, захиргаанай ап...дуудай ажал хэрэгтэ, ...н ударидалгын орга...дай эдэбхитэй ажал хэ...э тэдэ гол ёһонуудай ...н ехээр тодорхойлогдожо ...ые хүсэнэбди.

Польшын Арадай Респуб...ын конституцида оруулха ...баринууд тушаа хүдэл...дөө бидэнэр энэ эрмэл...ые хүтэлбэри болго...ди. Энэ Конституцине му...най зарлалай сейм бэлдэ... баталха ёһотой. 30 жэ... туршада манай арадай ...энхи олониинь социа...ые хүлеэн абаа. Поля...дай диилэнхи олониинь ...оронойнгоо хуби заяае, ...эй бэелүүлһэн хубилал...үдые. оронойнгоо му...эй байдал ба ерээдүйе ...ализмтай холбоно. По...үд өөрынгөө ажаһуудалые, өөрынгөө ерээдүйе, һа... бодолоо, эрмэлзэлгээ ...ализмтай холбоно.

Тиимэ дээрэһээ манай гү...эй конституцине иимэ ...жотэй болгохо ёһотойбди ...л: тэрэ хадаа түгэс хүг...ги социалис общество ...уулгын, арадай бүхы та... ажабайдалда социализ... гол ёһонуудые хүсэ...р бэелүүлхэ бата бэхи ү...э һуури боложо үгэхэ ...отой.

Арадай Польшын түйла... бүхы түйлалтануудай ...э дүн — арадай һайн бай..., хүнэй һайн байдал мүн ...шэ. Энэ ойлгомжые бүри ...гээр ойлгожо, тиигээд ...ри һайнаар бэелүүлжэ бай...ди. Манай урда табигда... бүхы зорилгонуудай ...даһаа социализмын гол ...ые бэелүүлхэ гэһэн зорил...е түрүүшын ээлжээндэ та...бди. Тэрэмнай юуб гэхэдэ, ...д олониитэ болбол хүгжэлтын гол хүсэн мүн, харин хүнэй аша туһа — ниитын бүхы ажал ябуулгын эгээн дээдын уг зорилго мүн.

Манай партиин VI съездын хүгжөөһэн социалис байгуулалтын зорилгонуудые шиидхэжэ эхилһэнһээ хойшо 3,5 жэлэй туршада арадай ажалай, ажабайдалай бүхы талын хүгжэлтэдэ шухала амжалтанууд түйлагдаа. Бидэнэр национальна олзо доходой түргэн ба ехэ ургалтые түйлаабди. Промышленность болон хүдөө ажахын хүгжэлтые, шэнэдхэлгые түргэдхөөбди, үйлэдбэриин зэбсэг хэрэгсэлнүүдые, мүн арадай хэрэглэлэй зүйлнүүдые үйлэдбэрилгэдэ шухала тэнсүүри тогтоогообди, социальна болон культурна байгуулалтые үргэдхөөбди. Хүн зоной салин хүлһэн болон олзо доходые хэлбэришэгүйгөөр дээшэлүүлхэ ябадал хангаабди.

Мүнөө түсэбтэ табан жэлэй дүрбэдэхи жэлэй хоердохи хахадта нигэжэ батаар хэлэжэ шадаха байнабди: ПОРП-ын VI съездын хараалһан социально-экономическа хүгжэлтын программа бүрин дүүргэгдэхэһээ гадна, горитойхоноор үлүүлэн дүүргэгдэхэ юм.

Бидэнэр социалис ёһоной экономическа нэгэдэлые, манай үйлэдбэриин ба научно-техническэ хүсэнүүдэй социалис хани барисаанай оронуудтай нэгэдэхэ ябадалые, ажалай уласхоорондын хүбааралгада Польшын хабаадаха ябадалые бүри үргэдхэхэ хэрэгые ехэ удха шанартай дээрэ тоолонобди.

Манай социально-экономическа зорилгонуудые бэелүүлгэдэ эдеэ хоолой талаар арадай бүхы эрилтэнүүдые һайнаар, саг соонь хангалгада хүдөө ажахые хүгжөөлгэ үндэһэн шухала удха шанартай юм. Польшын таряашад арадай засагһаа ехэ юумэ абаа, мүн өөһэдынгөө ажалаар арадтаа ехэ юумэ үгөө. Хүдөө ажахы, тэрэнэй эрилтэнүүд болбол хүдөө нютагай ниитын хүгжэлтын асуудалнууд байһан тула манай партиин, таряашадай нэгэдэмэл партиин, манай гүрэнэй анхаралда саашадаашье байха юм. Хүдөөгэй бүхы ажахынуудай эрилтэнүүдые хангаха тушаа оролдохо зуураа, бидэнэр хүдөөгэй гүрэнэй ажахынуудые, газар таряалангай, үйлэдбэриин кооперативуудые, хүдөө ажахын түбүүдые, хүдөө ажахын кружогуудые, мүн үйлэдбэрөө хүгжөөхэ, хүдөө тосхонине социалис ёһоор хубилгаха зорилго урдаа табидаг хүдөө ажахые хамтаараа эрхилдэг бусад бүхы эмхинүүдые саашань хүгжөөхэ һайн эрхэ байдал байгуулнабди, саашадаашье байгуулхабди.

Арадай ажал, хүнүүдэй шадабари ба мэргэжэл, коллективүүдэй, мүн тэдэнэй тус тус гэшүүдэй хүдэлмэриие эмхидхэлгын хэмжээн, түсэблэлгын ба ударидалгын аша үрэ, манай үүсхэлэй нүлөөн — эдэ бүгэдэ хүгжэлтын гол шухала эшэ үндэһэн саашадаашье болохо юм. Эдэ асуудалнуудта бидэнэр саашадаашье хүсэл оролдолгоёо зорюулха байнабди. Ерэхэ 10 жэлэй туршада бидэнэр гэгээрэлэй реформо бэелүүлхэбди. Тэрэ хадаа бүхы залуушуулда дунда эрдэм олгохо ба мэргэжэлээрээ ажаллаха мүнөө үе сагай бэлэдхэл олгожо үгэхэ юм. Мүн дээдэ һургуулинууд үргэдхэгдэхэ, һайжаруулагдаха.

Түгэс хүгжэнгы социалис общество байгуулгын, ажалшадай ажаһуудал һайжаруулгын үедэ бэелүүлэгдэхэ зорилгонуудай дунда хойшолуулагдашагүй хэдэ хэдэн асуудалнууд бии гээд Э. Герек саашань хэлэнэ.

Һүүлэй жэлнүүдэй туршада манай экономико эд бараа ехээр гаргаа, хангалгын хүдэлмэри һайжаруулаа. Тиигэжэ дэлгүүрые баяжуулаа. Зүгөөр түйлаһанаараа һанаагаа амарха ёһогүйбди. Жэл ерэхэ бүри ниитын эрилтэ ехэ болоно. Тиимэһээ арадай хэрэглэлэй эд бараа үйлэдбэрилгые саашадань хүгжөөхэ, тэдэнэй шанар һайжаруулха. эд бараанай культурна, газаа талын шэнжэ шанарые һайжаруулха ябадал арадай ажахын гол зорилго болохо байна.

Манай ороной ниитын шухала түйлалтануудай нэгэн гэхэдэ, эдеэ хоолой гол зүйлнүүдэй, мүн олон янзын эд бараанай үнэ сэн дүрбэдэхи жэлээ хубилгагдаагүй байһан ушар болоно. Энэ хадаа илангаяа бага ба дунда зэргын салинтай ажалшадай, мүн олон үхибүүтэй айлнуудай, пенсионернүүдэй ажабайдалда шиидхэхы нүлөө үзүүлнэ. Мүн ерэхэ жэлдэшье, түсэбтэ табан жэлэй һүүлшын жэлдэ, эдеэ хоолой гол зүйлнүүдэй сэн хубилгахагүй байнабди. Энэ ушар ехэ хүсэл оролдолго гаргаха эрилтэ табина. Зүгөөр тэрэ арадай аша туһада харюусана. Тиимэһээ ажалшад ургажа байһан эдэбхи үүсхэлээрээ, эрхим ажалай үргэн ехэ дэлисээр энэ политикые дэмжэхэ гэжэ этигэнэб.

Гэр байра барилгые саашадаа горитойхоноор түргэдхэхэ арга бэдэрхэ байнабди.

Хүдэлжэ байгаад, үхибүүдээ хүмүүжүүлдэг эхэнэрнүүдэй байдал һайжаруулхын тула, гэр бүлые бэхижүүлхын тула, үнинэй ажалшадые, наһатай болоһон хүнүүдые хүсэдөөр хангахын тула саашадаашье хүсэл оролдолго гаргахабди.

Манай байгуулжа байһан обществын шухала шэнжэ шанарынь гэбэл, хүнүүдэй хоорондохи социалис харилсаан болоно. Энэ ушар хадаа эгээн дээдын баялиг — хүнэй байдал тухай гүрэнэй зүгһөө оролдохо эрилтэ табина, энэ оролдолго хадаа бүхы ниитэ-экономическа, культурна, социальна политикын гол зорилго мүн. Энэ ушар хадаа эрхээ бодомжотойгоор хэрэглэжэ шадаха, һайн журамтай байха, уялгаяа жэшээтэ һайнаар дүүргэхэ, оронойнгоо түлөө хэзээшье, хаанашье харюусалгатай байһанаа гүнзэгыгөөр мэдэрхэ эрилтэ табина.

Национальна культурые хүгжөөхэ хэрэгтэ бидэнэр ехэ удха шанар үгэнэбди. Саашадаашье үгэжэ байхабди. Национальна культура хадаа арадые нэгэдүүлнэ, хүмүүжүүлнэ. Тэрэнэй мэдэрэл, ухаан бодол бүридүүлнэ. тэрэнэй эрилтые тодорхойлно.

Манай ерээдүйн хуби заяанай дулдыдаха, манай эрмэлзэлгын ба манай түсэбүүдэй дүүргэлтын дулдыдаха булэг эрхэ нүхэсэлнүүдэй дундаһаа эгээн шухалань гэхэдэ, гүрэнүүдэй болон арадуудай агууехэ социалис хани харилсаае бэхижүүлхэ хэрэг болоно. Энэ хани харилсаанда бидэнэр оролсонобди.

Социалис хани барисаанай оронуудтай нэгэдэнги байха, хамтын ажал ябуулга эрхилхэ ушар манай хүсые арьбадхана, ерээдүйдэ бэелүүлхэ арга боломжыемнай үргэдхэнэ. Эдэ аха дүү оронуудтай бидэниие хамтын хуби заяан, нэгэн адли үзэл суртал, уг зорилго нэгэдүүлнэ. Тэдэнтэй бидэнэр халуун хани барисаатай байдагбди.

Дэлхэй дээрэ манай ороной эзэлдэг һуурини гол шухала эшэ үндэһэн — Советскэ Союзтай байгуулһан ангиин, бүгэдэ арадай союз мүн болоно. Энэ союз Польшын шухалын шухала аша туһын бата бэхи, найдамтай түшэг тулгуури болоно, уласхоорондын аюулгүй байдал, эб найрамдал хангалгада Польшын шухала үүргэ дүүргэхэ хэрэгтэйнь туһална, тэрэнэй нэрэ хүндые дээшэлүүлнэ. Бидэниие агуухэ Совет оронтой нэгэдүүлһэн энэ союзаар, интернациональна барисаагаар омогорхонобди. Совет орон хүн түрэлтэнэй мүнөө үеын түүхэдэ түрүүшынхеэ социализмын үе сагые нээгээ, шэнэ байдал тээшэ түрүүшынхеэ харгы зам гаргаа. КПСС-тэй үзэл сурталай талаар манай партиин нэгэдэнги байһанай ашаар энэ дүтын, бэе бэедээ ашатай туһатай хани барисаае, нүхэр ёһоной холбоо барисаае бүхы талаһаань бэхижүүлнэбди, мүн гадаадын политикын талаар манай гүрэнүүдэй һаналаа нэгэдэнги ажал ябуулгаар, экономическа талаар хани харилсаатай ба интеграци бэелүүлһэнэй ашаар, манай арадуудые бэе бэедэнь дүтэлүүлхын аргаар хани барисаагаа бэхижүүлнэбди.

Үзэл сурталай талаар нэгэдэлээ бэхижүүлгэ, политическэ ажал ябуулгаяа бэхижүүлгэ, экономическа интеграци болон арадуудай бэе бэедээ дүтэлхэ хэрэг — энэ хадаа бүхы социалис хани барисаанай оронууд тушаа бэелүүлдэг манай интернационалис политикын гол ёһонууд мүн.

Саашань Э. Герек энэ интернационалис политикые бодото дээрэнь Польшын бэелүүлжэ байһан тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ үгөө.

Бидэнэр мүнөө үе сагай түрүү үзэлтэй шэглэл болон хүдэлөөнүүдтэ — илангаяа дэлхэйн коммунис хүдэлөөндэ туһалха гэжэ оролдодог байнабди гээд үгэ хэлэгшэ тэмдэглэбэ. Коммунис хүдэлөөнэй нэгэдэлые саашадань бэхижүүлгэдэ, ниитын уг зорилгонуудые бэелүүлхын түлөө тэрэнэй тэмсэлэй аша үрые дээшэлүүлгэдэ аха дүү партинуудай уласхоорондын зүблөөнүүд ехэ туһа хүргэнэ. Коммунис хүдэлөөн — революционно хэрэгүүдэй үзэл сурталай, эмхидхэлэй гол хүсэн мүн. Энэ хүдэлөөн мүнөөнэй дэлхэйе хубилгажа, түүхэдэ үзэгдөөгүй ехэ социальна дэбжэлтэ тээшэ абаашана, энэ хадаа империализмда эсэргүү бүхы хүсэнүүдэй манлай мүн. Польшо — энэ хүсэнүүдэй таһаршагүй хубинь гээшэ. Дэбжэлтын дэлхэйн фронтын жагсаалтай, диилдэшэгүй байхынь тула манай парти, манай арад бүхы хүсөөрөө оролдохо юм.

Манай арадта, бүхы арадуудта, бүхы хүн түрэлтэндэ нэн түрүүн амгалан байдал хэрэгтэй. Энэ агуухэ хэрэгтэ уласхоорондын оршом дээрэ манай гүрэнэй бэелүүлдэг бүхы ажал хэрэгүүд алба хэнэ. Арадай Польшын социальна политическэ шэнжэнь, тэрэнэй гадаадын политика манай арадые мүнөөнэй дэлхэй дээрэ дэбжэлтын, эб найрамдалай түрүү хүсэнүүдэй зэргэдэ гаргаа гэжэ бидэнэр омогорхонобди.

Амгалан ёһоор зэргэ оршон байха ленинскэ гол ёһонуудые үндэһэлэн Польшын Арадай Республика ондоо байгуулалтатай бүхы гүрэнүүдтэй хани барисаа, адли тэгшэ эрхын үндэһөөр харилсаа холбоо байгуулхые эрмэлзэнэ.

Арадай Польшо Европын аюулгүй байдалда онсо шухала асуудалые — Германиин асуудалые шиидхэлгэдэ бодото хубитаяа оруулаа һэн. Энээндэ зорюулагдаһан Советскэ Союзай, Арадай Польшын, Германиин Демократическа Республикын, бүхы социалис хани барисаанай оронуудай шууд сэхэ хүсэл оролдолго түүхын удха шанартай үрэ дүн асараа. Тэдэнэй тоодо 1970 оной декабрьда баталагдаһан договор болоно. Энэ договор Польшын ба Германиин Федеративна Республикын хоорондохи харилсаае гуримшуулгада эхи табиһан байна. Энэ гуримшуулгые саашадань шууд сэхээр үргэлжэлүүлхые оролдонобди.

Амгалан ёһоор зэргэ оршон байлгые бэхижүүлхын тула, дэлхэйн шэнэ дайнай аюул сарахын тула хэдэн жэлэй туршада боложо байһан совет-американ хөөрэлдөөнэй аша үрэ ехэ удха шанартай байна. Энэ хөөрэлдөөнэй ээлжээтэ шатань хоёр оронуудай хүтэлбэрилэгшэдэй һаяхан болоһон хөөрэлдөөн, тэдэнэй баталһан шэнэ хэлсээнүүд мүн болоно. Бидэнэр тэдэниие амаршалнабди. Мүн һүүлэй жэлнүүдэй туршада президент Никсонэй Польшодо ерэһэнэй һүүлээр түйлагдаһан амжалтаар, польшо-американ харилсаануудай һайжаржа, үргэдэжэ байһанда баяртайбди, тэрэниие саашадань хүгжөөхые хүсэнэбди.

Социалис хани барисаанай хараа шугам бэелүүлжэ, Арадай Польшо ехэ туһа хүргөө гэбэл, Европодо мүнөө 30 жэлэй туршада пушканууд бууданагүй. Бидэнэр хододоо иимэ байхые хүсэнэбди, манай арадай саашанхи үетэн дайн сэрэгэй аюулые, гомдол хохидолые үзэхэгүй тиимэ бата бэхи, эбдэршэгүй эб найрамдал байгуулхые хүсэнэбди гээд Э. Герек хэлэбэ.

Тиимэл дээрэһээ бидэнэр түгшүүрилтэ байдал һуларуулха хэрэгтэ, тэрэ тоодо аюулгүйн байдалай ба хани харилсаанай талаар ниитэ-европын зүблөөнэй хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадანабди. Энэ зүблөө түргөөр, амжалтатайгаар түгэсхэхэ ябадал манай түби дэлхэйдэ шухала удха шанартай байха юм.

Дундада далайн районд тохёолдоһон байдалаар дэлхэйн олониитын һанаагаа зобожо байһаниие хубаалданабди. Кипрэй Республикын хуулита правительствада эсэргүү буһалгаае буруушаанабди, тэрэ буһалгаан болбол бэеэ даанхай, эрхэ сүлөөтэй байха Кипрэй арадай хуулита эрхэдэ гараа хүргэһэн ябадал болоно. Гадаадын Грециин национализмын зүгһөө һужэрөөгдэһэн гүрэнэй урбалта Турциин зүгһөө ябуулга гаргахые баадхаа. Энэ районд эб найрамдал түргөөр байгуулжа, Кипрэй арадай хуулита эрхэнүүдые хүндэлхын түлөө бидэнэр оролдонобди. Нэгэдэмэл Нацинуудай Организациин хүдэлмэридэ, буу зэбсэг тухай хөөрэлдөөндэ, эб найрамдалай хэрэгтэ алба хэдэг бүхы эдэбхи үүсхэлдэ Польшо хүтэ үнэн сэхээр алба хэнэ.

Социализм — энэ хадаа дэлхэйн политикын эгээн нүлөө ехэтэй хүсэн болоно. Тэрэнэй нүлөөн бүхы арадуудта һайн һайхан үрэ дүн асарна гэжэ бидэнэр омогорхонобди. Нүхэд, мүнөө эб найрамдал тээшэ, гүрэнүүдэй бэе бэедээ ашатай туһатайгаар хүгжэхэ тээшэ хэгдэһэн али нэгэн томо алхамууд социалис гүрэнүүдэй эдэбхи үүсхэлтэй, хамтын эдэбхитэй ажал ябуулгатай сэхэ гү, али ондоо талааараашье холбоотой юм. Энэ хадаа бодото баримта мүн. Хүн зон ингэжэ харана: агууехэ Ленинэй захяагай ёһоор, социалис хани барисаанай оронууд эб найрамдалда дуратай гадаадын политикын туғые дээгүүр үргэжэ ябана!

Бэе бэедээ дайсан ёһоор хандаха, этигэлсэхэгүй оршон байдал һүжэрөөһэн уласхоорондын «хүйтэн дайнай» байдалһаа амгалан ёһоор зэргэ оршон байлгын гол ёһонуудые үндэһэ болгоһон гуримтай, гүрэнүүдэй хоорондохи бодомжотой харилсаанууд тээшэ эрьелтэ хэхын тула һүүлэй жэлнүүдэй туршада хэр ехэ юумэнэй хэгдэһэн ушар бүгэдэндэ мэдээжэ. Политическэ саг үргэлжын тэмсэл хэхэ эрилтэ табиһан энэ үйлэ хэрэг түүхын удха шанартай горитойхон түйлалтада асараа гэжэ үндэһэтэйгөөр хэлэжэ болоно.

Уласхоорондын түгшүүрилтэ байдалай һуларха ябадал үргэлжэлжэ, гүнзэгыржэ байһанай шэнэ гэршэнь гэхэдэ, һаяын дээдэ зэргын совет-американ уулзалгын дүнгүүд болоно. Манай һанамжаар, 1972, 1973 онуудта эхилэгдэһэн ехэ хэрэгые саашадань үргэлжэлүүлжэ, СССР ба США хоёрой хоорондо сэрэгэй тулалдаанай аюулые бүри бага болгохо, тиигээд бүрин усадхаха талаар бүхы юумэ хэхэ байһанаа хоёр тала эли тодоор баталан гэршэлээ. Эдэ хоёр оронуудай хоорондохи тулалдаан хэмжээгээрээ дэлхэйн ракетно-ядерна дайнтай адли болохо байна. Тэрэшэлэн олон талын ашатай туһатай совет-американ харилсаа амгалан ёһоор хүгжөөхэ, гүнзэгырүүлхэ гэжэ хоёр талын эрмэлзэлгэтэй байһан ушар гэршэлэгдээ.

Москвадахи хэлсээнүүдэй тодорхой үрэ дүнгүүд мэдээжэ. Харин буу зэбсэг яаралтайгаар гаргаха ябадалые болюулха, бүгэдэ ниитын эб найрамдал бэхижүүлхэ хэрэгтэ сэхэ хабаатай асуудалай удха шанарые онсолон тэмдэглэхэ хүсэл бии.

Советскэ Союз, Америкын Холбоото Штадууд хоёр талаһаа ракетэнээ бэе хамгаалха зэбсэг түхеэрэлгэнүүдые горитойхоноор хизаарлаха гэһэн протоколдо гараа табиһан байна. Энэ хадаа ашатай туһатай алхам байһаниинь һэжэггүй. Энэнь хоёр оронуудай экономикые амгалан ёһоор хүгжөөхэ талаһаашье, мүн тэдэнэй хоорондохи саашанхи этигэл найдабарииень бэхижүүлхэ, тиигэжэ уласхоорондын оршон байдалые юрэнхыдэнь һайжаруулха талаһаашье туһатай юм.

Президент Никсонтэй болоһон манай хөөрэлдөөнэй үедэ стратегическэ добтолхы буу зэбсэг хизаарлаха талаар саашанхи алхамуудай хэмжээн тодорхойлогдоо. Хараалагдаһан хэмжээнүүдэй ехэ байһаниень онсолон тэмдэглэхэ хүсэлтэйб: энэ асуудалаар саг зуурын хэлсээнэй һүүлээр (энэ хэлсээн 1977 он болотор хүсэтэй байха юм) шэнэ, бүри удаан сагай хэлсээн баталагдаха ёһотой. Энэ хэлсээн 1985 он болотор хүсэтэй байжа, ракетно-ядерна буу зэбсэгые тоогойншье, шанарайншье талаар хизаарлаха ябадал хараалха ёһотой. Иимэ хэлсээ баталха ябадал хүнгэн бэшэ байһаниинь ойлгосотой. Зүгөөр мүнөө хэгдээд байһан хүдэлмэри, тэрэ тоодо дээдэ зэргын һүүлшын уулзалгын үедэ хэгдэһэн хүдэлмэри, табигдаһан зорилгые шиидхэхэ арга олгохо байна.

Хоёр оронуудай ядерна буу зэбсэгые газар доро туршаха ябадалые хэлсэгдэһэн болзортоо горитойхоноор хизаарлаха тухай, тиихэдэ хүсэ ехэтэй тиимэ буу зэбсэг туршахаяа оройдоо болихо тухай СССР США хоёр мүн лэ хэлсэһэн байна. Энэ хэлсээн болбол ядерна буу зэбсэг туршаха ябадалые хорихо ушар эсэсэй эсэстэ бүгэдэ ниитын ба бүхы талын болохо ёһотой гэжэ бидэнэр харанабди.

Химическэ дай хэхэ эгээн аюул ехэтэй зэбсэг хэрэглэхэ ябадалда эсэргүүгээр зорюулагдаһан, мүн дайн сэрэг хэхэ зорилгоор байгаалида муугаар нүлөөлхэ зэбсэг хорихо тухай СССР ба США хоёрой хоорондо баталагдаһан хэлсээн эб найрамдалай хэрэгтэ туһатай байхань ойлгосотой.

Нүхэд! Дайн сэрэгтэ хэгдэжэ байһан бэлэдхэлые хизаарлаха тухай хоёр оронуудай энэ һайн жэшээ, бодото дээрээ хэгдэһэн эдэ бүхы хэмжээ ябуулганууд газар дэлхэй дээрэ эб найрамдал бэхижүүлхэ гэһэн һаналтай бүхы хүнүүдтэ туһатай гэжэ һанагдана. Тиимэл хадаа совет-американ хөөрэлдөөнүүдэй ашатай туһатай үрэ дүнгүүд дэлхэй дээрэ үргэнөөр һайшаагдана.

(Түгэсхэлынь 4-дэхи нюурта).

Манай Эхэ орон — Польшын Арадай Республика мандаха болтогой!

Бидэнэр нүхэр Леонид Ильич Брежневэй түүхын этигэл найдабаритай философие халуунаар дэмжэнэбди, хубаалданабди, мүн эб найрамдал хамгаалгада, энэ агууехэ хэрэгтэ тэрэнэй оруулһан хубитые дэмжэнэбди.

Ондо ондоо байгуулалтатай гүрэнүүдэй амгалан ёһоор зэргэ оршон байлга — мүнөөнэй дэлхэйн шухалын шухала хэрэг мүн.

Гушан жэлэй туршада манай парти олониитэ арадай хэрэг хүтэлбэрилжэ байна. Бидэнэр энэ харюусалгатай үүргые Польшын хүндэ хүшэр сагта бэе дээрээ даажа абаа һэмди. Бидэнэр саашадаашье энэ үүргэеэ дүүргэхэбди. Тинхэдээ поляк арадай эгээн зүбөөр ойлгоһон эрилтые, шухала хэдэн арбаад жэлэй туршада бодото хэрэг дээрээ шалгагдаһан социализмын хуули ёһонуудые, марксистско-ленинскэ олониитын үзэл сурталые хүтэлбэри болгохобди. Манай партиин гол шухала уг зорилго, тэрээндэ үгтэһэн дээдын захяа — Польшын аша туһа, ажалшадай аша туһа мүн. Энэ хадаа манай политическэ хараа шэглэл байһан юм, саашадаашье байха.

Мүнөөдэр, энэ баяр ёһололой үдэр, энэ үндэр трибуна дээрэһээ халуун уряатайгаар манай ороной бүхы эрхэтэдтэ, манай партиин гэшүүдтэ, таряашадай нэгэдэмэл партиин, демократическа партиин гэшүүдтэ, партийнабэшэ хүнүүдтэ, залуушуул болон наһатайшуулда, эхэнэрнүүд болон эрэшүүлдэ, Польшын бүхы патриодуудта хандандабди.

Халуун зүрхэеэ, бүхы һанал бодолоо манай инаг дуратай Эхэ орондо — Польшын Арадай Республикада үгэе. Тэрэнэй һалбаран хүгжэхын, баян дэлгэр байхын тула ажалдаа жагсая. Гушан жэлэй туршада тогтоһон бата бэхи үндэһэ һуури дээрэнь тэрэнэй ерээдүйе, тэрэнэй социалис нэрэ хүндые байгуулая.

Манай Эхэ орон — Польшын Арадай Республика мандаха болтогой!

* * *

Э. Герегэй үгэ ехэ анхаралтайгаар шагнагдажа, альга ташалгаар оло дахин удэшэгдэһэн байна.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневтэ үгэ үгтэнэ.

Нүхэр Л. И. БРЕЖНЕВЭЙ хэлэһэн үгэ

Үндэр дээдын сейм!

Хүндэтэ нүхэд болон хани...р!

Арадай Польшын гушан ...эй ойе баяр ёһололой ор... байдалда Танай арадай ...эглэжэ байһан үдэрнүүд... Таанартай суг байха гээ...намда ехэ хүндэтэй, баяр... хэрэг болоно. Советскэ ...юзай 15 миллион коммун...истнуудай үмэнэһөө, бүхы ...ст хүнүүдэй үмэнэһөө ...анарта халуун амаршалга, ...н зүрхэнэй үреэл! Аха ...н Польшо тэдэнэртэ эгээн ...тын орон юм, тэрээндэ, ...ладаг ба үнэн сэхэ хани ...союзник гэжэ тэдэнэр тоо...дог байна.

Бидэнэр мүнөө үреэл үгэ...дэ бүхы Польшын Арадай Республикада, тэрэнэй ...н бүхэндэ зорюулнаб... Танай обществын мэдээ... хүтэлбэрилэгшэдэ — Польшын хүдэлмэришэнэй ...дэмэл партида зорюул...ди. Арадай нэгэдэлэй ...ронтын талаар ...мунистнуудай соратни...дта зорюулнабди. Хүдэл...эдтэ, таряашадта, ин...теллигентнэртэ — Польшын ...р угай газар дээрэ шэнэ ...дал байгуулжа байһан бү...хүнүүдтэ зорюулнабди.

Танай ойн һайндэрэй һүү...р бидэнэр суг хамта аха ...у бусад оронуудта фа...ааһаа сүлөөрһэнэй, ара... демократическа байгуу... байгуулһанай гайхам... ойн һайндэрнүүдые ...глехээ байнабди. Тэдэ...тус бүхэниинь өөһэдын ...онсо өөрсэ асуудалнуу... шиидхэһэн юм: эрхэ бай... адли бэшэ байгаа ха юм. ...р тэдэнэр бүгэдөөрэн ...ба алдарта зам гаталһан ...Энээнэйнь үрэ дүн... марксизм-ленинизмын ...эл сурталай үнэн зүб ба...тай байһан тухай, социа... байгуулалтын барагдаша... арга боломжонууд тухай ...гэнэ.

Бидэ бүгэдөөрэн нүхэр Э. Герегэй элидхэлээр һо...жо байнабди. Энэ ен... дээрэһээ сонсохогдоһон ...тэ үнэн зүб хэрэгэй хү... агууехэ байна. Үнгэр... 30 жэл Польшодо ямар ...атай байгааб, арадта юу ...б, тэрэнэй ажабайдалда ...р һуури эзэлээб гэжэ би...р үшөө дахин гүнзэгы...өө ойлгожо абабабди. Үн...н жэлнүүд хамтаржа, ...үдэй хэһэн хэрэг согсо...ожо. хэгдэһэн юумэнэй ...ото хэмжээ бүри һайнаар ...лгохо арга боломжо олгог...

Нүхэр Герек зүбөөр хэлээ. 1945 ондо Польшын байдал ...дэ, зүбөөр хэлэбэл, ...дуу шанга байһан ...м. Ээрхэг түримхэйшүүлэй һандараан орон, национальна баялигайнгаа хахадые гээһэн, табадахи эрхэтэн бүхэнөө алдаһан орон байгаа. Энээн дээрэ нэмэхэдэ: дайн сэрэгэй урда тээ мүлжэгшэ ангинуудай ээрхэлгын гашуудалтай үлэгдэлнүүд — үгытэй ядуу байдал, экономическа болон научно-техническэ гээгдэл, мэргэжэлтэй кадрнуудан дутагдал үзэгдэжэ байһан юм.

Тиимэһээ арадай засагай хэһэн хэрэгэй ажалша олониитын гаргаһан габьягай удха шанар бүри ехэ болоно. Тэдэнэр ороноо сэрэгэй һандаралгаһаа гаргахаһаа гадна (һүүлэй һүүлдэ иимэ юумэн дайн сэрэгтэ хабаадаһан бүхы оронуудта хэгдээ һэн), харин энэ орон онсо ондоо, урданайхиһаа үндэһөөрөө ондоо шэнжэтэй болонхой. Һулаар хүгжэһэн, бэеэ даанхай бэшэ буржуази болон помещигүүдэй Польшо байһан юм. Харин мүнөө индустриальна талаараа хүгжэнги социалис гүрэн, бэеэ даанхай, эрхэ сүлөөтэй, сүлөөрһэн арадайнгаа нэгэдэлээр хүсэтэй, уласхоорондын байдал дээрэ нэрэ хүндэтэй болоһон гүрэн бии болонхой. Хубилалтын удха шанар энэл даа. Энээгээр бидэнэр мүнөөдэр таанарые аха дүү ёһоор амаршалнабди!

Гурбан жэлэй саада тээ Польшын хүдэлмэришэнэй нэгэдэмэл партиин VI съезд дээрэ би байлсаа һэм. Тиихэдэ ороной ниитын саашанхи хүгжэлтын орёо асуудалнуудые шууд сэхэ, нүхэр ёһоной оршон байдалда зүбшэгдэн хэлсэһыень, гараһан бэрхэшээлнүүдые дабаха харгы замуудай тодорхойлогдоһые би һайнаар һананаб. Центральна Комитедэй дурадхалаар, экономическа хүгжэлтые шууд сэхээр хүрдадхаха, энээнэй үндэһөөр хүн зоной ажаһуудалые һайжаруулха зорилтые съезд эгээн шухала зорилго болгон табяа һэн. Польшын хүндэтэ ханинар, съездын хараалһан хараа шугамай амжалтатайгаар бэелүүлэгдэжэ байһандань таанадтай суг хамта бидэнэр гүн сэдьхэлһээ баярланабди.

Ажалша хүнэй ажаһуудал һайжаруулха тушаа партиин хүсэл оролдолгоор съездын шиидхэбэринүүд зоригжуулагданхай. Энээниие хүдэлмэришэн анги, Польшын бүхы ажалшад һайн мэдэнэ. Тэдэнэр партидаа этигэнэ, тэрэнэй политикые һайшаана, дэмжэнэ. Ажалай дэбжэлтын эшэ үндэһэн энэл даа. Мүнөө энэ орон иимэ дэбжэлтээр нэбтэрэнхэй. Польшын хүдэлмэришэнэй нэгэдэмэл партиин, нүхэр Эдвард Герек толгойлогшотой тэрэнэй хүтэлбэриин ехэ нэрэ хүндэтэй байһанай эшэ үндэһэниинь энэл даа.

Польшын хүдэлмэришэнэй нэгэдэмэл партиин табиһан зорилго гэбэл, түүхын богонихон болзорой туршада ороной национальна баялигые горитойхоноор арьбадхаха, түгэс хүгжэнги социалис общество байгуулха хэрэг болоно. Энэ хадаа ехэшье, һайн һайханшье уг зорилго мүн.

Таанар промышленностьда томо проектнүүдые бэелүүлхэ. хүдөө нютагуудые ехээр хүгжөөхэ, мүн Польшын оршон байдалда социализмын байгуулгын бусад асуудалнуудые шиидхэхэ байнат. Энэ хадаа бэрхэшээл ехэтэй хэрэг мүн, тиин арадай зохёон байгуулхы хүсэ, дээдын мэдэрэл гаргаха, журамтай байха, хүн бүхэнэй ажалай бодото эдэбхи үүсхэл гаргаха, хүсэ шадалаа бүрин үгэхэ эрилтэ табиха байна.

Теэд, нүхэд, танай дабажа гараха бэрхэшээлнүүд буржуазна Польшын дутагдалгүйгөөр үзэһэн доройтолгын бэрхэшээлнүүд бэшэ ха юм. Энэ хадаа ургалтын бэрхэшээлнүүд, урагшаа түргэн дабшасын бэрхэшээлнүүд гээшэ.

Манай Совет ороной хэр түргөөр хүгжэжэ байһаниие таанар мэдэнэт. Ажалай ехэ эдэбхи үүсхэл, промышленностьда, мүн хүдөө ажахыда үйлэдбэриин саг үргэлжэ ургажа байһан хэрэг, түсэбүүдые амжалтатайгаар дүүргэхэ ябадал — энэ хадаа СССР-тэ коммунис байгуулалтын мүнөөнэй шатын гол шухала шэнжэ шанар гээшэ. Гэбэшье мүнөөшье зарим тэды бэрхэшээлнүүдтэй, арадай ажахын али нэгэн һалбарида түсэбэй дүүргэлтын талаар бэрхэшээлнүүдтэй ушарнабди. Бодото байдал иимэл ха юм даа. Урагшаа дабшаха бүримнай ажабайдал манай урда бүри ехэ, орёо зорилгонуудые табина. Тэдэниие шиидхэхын тула бүри ехэ хүсэл оролдолго, ажал, материальна зөөри хэрэгтэй. Гадна бүри ехэ эрдэм, ... ухидал, шадабари хэрэгтэй юм. Тиигэжэ общество шэнжэ шанараараа шэнэ хэмжээндэ гарана. Тэрэнэй урда шэнэ, үргэн харгы нээгдэжэ үгэнэ, эсэсэй эсэстэ арадай ажабайдал ондоо — гүнзэгы удха шанартай, материальнашье, оюун ухаанайшье талаар бүри баян боложо үгэнэ.

Социализм болбол асари ехэ бүтээлнүүдые хэжэ шадаха гэжэ танайшье, манайшье дүршэл хэлэжэ үгэнэ. Тиимэһээл Польшын хүдэлмэришэн анги, таряашад, интеллигенци партиин хараалһан программые нэрэ хүндэтэйгөөр дүүргэжэ шадаха гэжэ бидэнэр батаар этигэнэбди.

Манай асари ехэ орон тушаа би нигэжэ хэлэхэ байнаб: Советскэ Союзай Коммунис парти, Совет гүрэн болбол Польшо хүсэтэй, бэеэ даанхай, демократическа гүрэн байг лэ гэжэ хододоо үнэн зүрхэнһөө хүсэжэ байдаг юм.

Таанар — Польшын манай ханинар — өөрынгөө ороной эрхэ сүлөөе доромжолхо, хаһаха гэһэн олон тоото һэдэлгэнүүдтэ эсэргүү шанга тэмсэл ябуулжа байгаат. тэрэнэй мүнөөнэй түүхын зүб хилэнүүдые уласхоорондын зүгһөө эли тодоор мэдэрхын түлөө шанга тэмсэл ябуулжа байгаат. Энэ үни удаан үргэлжэлһэн хүнгэн бэшэ тэмсэлэй-бүхы шатада бидэнэр суг хамта байгаабди. Таанар мүнөөнэй индустри байгуулхын тула шэн габьяатайгаар ажаллаат. Бидэнэр шадаха зэргээрээ энэ хэрэгтэтнайшье туһалаабди. Польшын сэрэгые мүнөөнэй буу зэбсэгээр хангаха талаар эдэбхитэй хани барисаатай байгаабди. Польшын Арми Совет Армитай, аха дүү бусад оронуудай армитай манай арадуудай социалис түйлалтануудые найдамтайгаар хамгаалжа байдаг юм.

Мүнөө манай оронуудай хоорондохи политическэ, экономическа, культурна холбоонууд урданайхиһаа һураггүй ехэ хэмжээтэй болонхой. Энэ олон талын холбоо барисаануудай хэр ашаг үрэ ехэтэй байһан тухай нүхэр Герек эли тодоор, үнэмшэстэйгөөр хэлэжэ үгэбэ.

Совет-польшын хани барисаанай саашанхи хүгжэлтые нэн түрүүнэй удха шанартай дээрэ Польшын хүдэлмэришэнэй нэгэдэмэл партиин, арадай нэгэдэлэй фронтын бусад партинуудай болон эмхинүүдэй, сеймэй, гүрэнэй Совэдэй болон Польшын Арадай Республикын правительствын тоолоҗо байһандань бидэнэр ехэ баяртайбди. Өөрынгөө зүгһөө, манай партиин Центральна Комитедэй, СССР-эй Верховно Совэдэй Президиумэй, Советскэ правительствын үмэнэһөө таанадые нигэжэ найдуулха байнаб: Арадай Польшо тушаа Советскэ Союз гансахан лэ политика бэелүүлдэг юм. Гэбэл манай хани барисаанай хэмжээ бүри үргэн болгохо, тэрэнэй түхэл янзые баяжуулха, манай оронуудай үмэнэ ажабайдалай табиһан олон янзын, заримдаа хүнгэн бэшэ асуудалнуудые бэе бэедээ ашатай туһатайгаар шиидхэхэ арга олохо. Энэ хадаа аха дүүгэй хани барисаанай политика мүн!

Хүндэтэ нүхэд! Мүнөө бидэ бүгэдэндэ ниитын сэгнэшэгүй ехэ баялиг бии. Юуб гэхэдэ, дэлхэйн хоёрдохи дайнай һүүлээр бүлэг социалис гүрэнүүд мүндэлэн бии болохоһоо гадна, бидэнэрэй нэрлэдэг социалис хани барисаан мүндэлөө. Энэ хадаа тон шэнэ, урдань үзэгдөөгүй хэрэг болоно, гүрэнүүдэй юрын нэгэдэл бэшэ, харин социалис ёһоной нэгэдэл. үзэл суртлай болон уг зорилгын нэгэн адли байһан ушарта. ажалшадай уласхоорондын һаналаа нэгэдэлдэ үндэһэлһэн нэгэдэл мүн. Хүдэлмэришэн ангиин ба тэрэнэй туршагдамал манлай — коммунис болон хүдэлмэришэнэй партинуудай түрүүшынхеэ хүтэлбэрилхэ хүсэнниинь болоһон нэгэдэл тухай эндэ хэлэгдэнэ.

Энэ нэгэдэлые байгуулга, хүгжөөлгэдэ сагшье, мүн хамтын бага бэшэ хүсэл оролдолгошье хэрэгтэй байна. Теориин ба практикын шэнэ, ехэ удха шанартай асуудалнуудта харюу олохо, ушар хэрэгүүдэй олон янзын эрьелтэдэ ухаамсараар, саг соонь сэгнэлтэ үгэжэ байха ушартай байгаа. Тиин ажабайдал үнэмшэстэйгөөр баталаа гэбэл: зүбөөр, марксистско-ленинскэ ёһоор хандабал, ямаршье орёо асуудалнуудые социализмын орон бүхэниие бэхижүүлхэ хэрэгтэ, мүн бүхы социалис хани барисаанай оронуудые ниитэдэнь бэхижүүлхэ хэрэгтэ туһалхаар шиидхэжэ байгаабди, шиидхэжэ шадаха байнабди.

Мүнөө бидэнэр олон талын хани харилсаанай ёһо гуримтай, олон янзын харилсаатай болообди. Манай хамтын эмхинүүд дүршэлтэй болоо, бэхижээ. Варшавска договор эб найрамдалай, социализмын найдамтай, нүлөө ехэтэй зэбсэг болонхой. Экономическа талааараа харилсан туһалалсалгын совет бүхы ажал хэрэгээрээ социалис оронуудай түүхын тон шухала хэрэг болохо экономическа нэгэдэлгын хүгжэлтэдэ туһална. Нэгэдэлгэн ба үйлэдбэрөө мэргэжүүлгэһээ, наука болон техникын талаар харилсаа байгуулһан ушарһаа манай оронууд ямар ехэ аша туһа абанаб гэжэ бидэнэр һайн мэдэнэбди. Манай хани харилсаанай арга боломжо болон нөөсые эдэбхитэйгээр хэрэглэхэ, шэнэ ёһоной социалис хани харилсаае хүгжөөхэ, гүнзэгырүүлхэ гэжэ бидэнэр шиидэнги байнабди.

Һүүлэй жэлнүүдэй туршада үзэл сурталай талаар аха дүү партинуудай хани харилсаан бүри ехэ боложо байна. Энэ хадаа гүнзэгы үндэһэ һууритай юм. Нэгэ талаһаа аха дүү оронуудтахи социалис байгуулалтын мүнөөнэй шатада, мүн СССР-тэхи коммунис байгуулалтын шатада олониитые коммунис ёһоор хүмүүжүүлгэ, ниитын мэдэрэлэй хэмжээе, ниитын ёһо гуримай хэмжээе дээшэлүүлгэдэ зорюулагдаһан хүдэлмэри бүри ехэ удха шанартай боложо байна. Нүгөө талаһаа, хуушан ба шэнэ дэлхэйн хоорондо боложо байһан үзэл сурталай тэмсэлэй хурсадажа байһан мүнөөнэй эрхэ байдалда манай үзэл сурталай саашанхи добтолгые эдэбхитэй болгохо, буржуазиин, ревизионис ёһоной номнолдо шанга эсэргүүсэлтэ үгэхэ шухала гээшэ. Манай партинууд энээниие һайнаар ойлгоно.

Танайда мүнөөнэй ойн жэлэй туршада партиин үзэл сурталай хүдэлмэри горитойхоноор эдэбхижээ. Энэ талаар манайдашье ехэ юумэн хэгдээ. Үзэл сурталай талаар коммунистнуудай генеральна хараа шугам гэбэл. удхаараа нэгэн адли хараа шугам болоно. Үзэл сурталай талаар нэгэдэлээ бэхижүүлгэ, марксизм-ленинизмһээ, социалис интернационализмһаа ямаршье аргаар хазагайрха ябадалда эсэргүүгээр тэмсэхэ ленинскэ гол ёһонуудые шууд сэхээр сахиха ябадал — энэ хадаа манай хамтын уялга. социализмын оронуудай ажалшадай үмэнэхи дэлхэйн хүдэлмэришэн ангиин үмэнэхи манай уялга мүн болоно гэжэ бидэнэр этигэнэбди.

Аха дүү оронуудай хамтын ажал ябуулгын үшөө нэгэ харилсаан шалгагдажа үзэгдөө. Энээн тухай онсо хэлэхэ шухала. Уласхоорондын политика тушаа эндэ хэлэгдэнэ. Эндэ манай оронууд эб найрамдал бэхижүүлхэ. уласхоорондын аюулгүй байдал бэхижүүлхэ хараа шугамые хоорондоо барисаатайгаар, хамтаараа шууд сэхээр, шангаар бэелүүлнэ. Энэ хадаа эли тодо, үнэн зүб хараа шугам мүн. Энэ хараа шугам социалис байгуулалтын үндэһэн шухала хэрэгынь болоно. Тэрэ хадаа хүдэлмэришэнэй, национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөнэй гол шухала эрилтэдэ бүрин харюусана. Тэрэ хадаа бүхы хүн түрэлтэнэй социальна хүгжэлтын хэрэг...

СОЦИАЛИС ПОЛЬШЫН 30 ЖЭЛЭЙ ОЙ

Нүхэр Л. И. БРЕЖНЕВЭЙ хэлэһэн үгэ

(Түгэсхэл. Эхининь 3-дахи нюурта).

Бидэ үшөө ехэ юумэ хэхэ һанаатай һэмди, бидэ үшөө ехэ юумэ хэхээр бэлэмди гэжэ хэлэхэ байна, нүхэд. Советскэ Союз, тодорхойлон хэлэбэл, ядерна буу зэбсэгэй газар дорохи бүхы туршалгануудые бүримһэн болюулха тухай хэлсээ баталхаар бэлэн. Ядерна зэбсэг тээгээд ябадаг бүхы совет болон американ корабльнуудые, үһан доогуур тамаргаг лодконуудые Дундада далайһаа гаргаха тухай хэлсээ баталбал, ашатай туһатай байха гэжэ бидэ мүн лэ тоолонобди. Теэд энээн тушаа даб дээрэ үгээ ойлголсожо шадаагүй байһамнай гэмшэлтэй. Гэбэшье манай эдэ дурадхалнуудые бэелүүлээд байгаа һаа, эб найрамдал бэхижүүлхэ хэрэгтэ бодото шэнэ хубита болохо һэн. энээнии олохон оронуудай арадууд ехэл ханангяар угтаха һэн гэжэ бидэ батаар этигэнэбди. Эдэ асуудалнуудаар хэлсээнүүдые баталха саг ерэхэ байха гэжэ найдаха байнабди.

Советскэ Союз США хоёрой хоорондо таатай һайн, үшөө нэмэн хэлэбэл, хани барисаата харилсаануудые һайжаруулбал, эб найрамдалай хэрэгтэ горитой удха шанартай байханъ арсалтагүй. Зүгөөр уласхоорондын харилсаануудые бүхы оронууд, ехэ ба бага оронууд зохёон бүридүүлдэг юм. Тэдэнэр бултадаа тэгшэ адли эрхэтэй байдаг. Тиихэдээ орон бүхэнэйнь бүгэдэ ниитын аюулгүй байдал бэхижүүлхэ хэрэгтэ хубитаяа оруулха үүргэтэй.

Хэнэйшье мэдэһээр, социалис оронууд Европын гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаануудай һайжарха тээшэ эрид эрьелтэ түйлаха, бүхы Европо дээрэ эб найрамдал бэхижүүлхэ гэжэ хододоо эрмэлзэдэг байгаа. Энэ манай хүсэл эрмэлзэлые Баруун Европын олонхи оронуудай ойлгодог, дэмжэдэг байһые бидэ үндэрөөр сэгнэнэбди.

Европые эб найрамдалай түби болгохо гэһэн иимэ ехэ, орёо хүндэ хэрэгтэ хэлбэришэгүй сэхэ, урагшаа һанаатай байха гээшэ угаа шухала байна гээшэ ааб даа.

Европодо политическэ уларил бүридүүлэн бии болгохо хэрэгтэ Франци, ФРГ гэхэ мэтэ гүрэнүүдэй ямар шухала үүргэ дүүргэхэ байһаниинь мэдээжэ. Уласхоорондын түгшүүрилтэ байдал һуларуулхын түлөө урда тээнь байһан холын хараа бодолтой хүтэлбэрилэгшэдэйнгөө хэһэн юумые дам сахиха, улам баяжуулха хэлбэришэгүй хүсэлэнтэй байһанаа Францийн президент Жискар д'Эстэн ба ФРГ-гэй федеральна канцлер Шмидт батадхан мэдүүлээ, бидэ энээнииень сэдьхэлээ ханан тэмдэглэнэбди.

Европын амгалан ёһоор хүгжэхэ байһанда гүрэнэй ажал ябуулагшадайшье, арад ниитыншье батаар этигэдэг болохо гээшэ шухала байна. Энэ талаар аюулгүй байдал сахиха, харилсаа холбоо тогтоохо тушаа гүрэнүүдэй бүхы Европын зүблөөн түйлай ехэ үүргэ дүүргэхэ байха гэжэ бидэ найданабди. Тэрэнии мүнөө заплаашье байһан ушар — горитой түйлалта мүн, энэнь һэжэглэлтэгүй. Энэ халаа имагтал ухаансар гол ёһонууд гэжэ хэлэбэл: мүнөө байгаа гүрэнэй хилэнүүдые хубилашагүй гэжэ мэдэрэлгэ; хүсэ хэрэглэлгэһээ, мүн тэрэнии хэрэглэхэ заналтаһаа арсалга; али алинайнгаа бэеэ даанхай, сүлөөтэ байдал хүндэлэлгэ; ондоо оронуудай хэрэгүүдтэ ямарааршье хамааралсалгаһаа арсалга: али алиндаа ашатай туһатай, элдэб һалбаринуудай талаар амгалан ёһоной харилсаа бүри үргэнөөр хүгжөөлгэ мүн болоно.

Энэ замаар урагшаа дабшахадаа, гүрэнүүдэй бүхы Европын зүблөөн нилээд ехэ хэмжээнэй хүдэлмэри хэһэн байна. Шухала, гол удха шанартай олохон асуудалнууд зүбшэгдөө. Түйлагдаһан хэрэгые тоогоогүй һаа, алдуу болохо һэн. Европын гүрэнүүдэй хуралдаан — юрын бэшэ, харин удхаараа шухаг зүйл мүн гэжэ хараадаа абаха хэрэгтэй. Бүри һая болотор оройдоо шиидхэгдэшэгүй гэжэ тоологдодог байһан асуудалнуудаар хараа бодолоо зүбшэлсэхэ, бэе бэетэеэ гүнзэгыгөөр танилсаха ябадал түрүүшынхеэ эндэ үзэгдэжэ байна бшуу. Энэ бүгэдые бидэ һайнаар ойлгонобди.

Гэхэтэй хамта, дээгүүр абахые һанагшад гэхэ юм гү, али мүнөө гүрэнүүдэй хоорондо эды шэнээнээр бэе бэеэ ойлголсоод байхада, үшөөл шиидхэгдэжэ бирагдахагүй асуудалнуудые табиха гэжэ оролдогшод бодомжогүйгөөр, холын хараа бодолгүйгөөр эрмэлзэнэ гэжэ хэлэхэ хүсэлтэй һэм. Эдэ асуудалнууд хожомынь, уласхоорондын түгшүүрилтэ байдалай дам саашадаа һуларха бүри шиидхэгдэжэ болохо аалам Анханһаа таамагшалһан «асуудалхануудые» зүблөөн дээрэ табиха, үнэхөөрөө бүри мүнөөдэр гүримшүүлагдахаяа байһан тэдэ томо, гол шухала хэрэгүүдые үгы бии жэжэ асуудалнууд соо худхажархиха гэһэн һэдэлгэнүүд бүришье һаа ухаан бодолгүй ябадал болоно. Эдэ бүгэдэ зүблөөнии үндэһэ баримтагүйгөөр удаа руулха ябадалда хүргэнэ, энээнии «хүйтэн дайнай» хүсэнүүд һамбаашалха гэжэ һэдэнэ.

Хилэнүүдэй эбдэршэгүй байлгые, мүн амгалан харилсаануудай бусад гол ёһонуудые мэдэрэлгэ имагтал социализмын оронуудта аша туһатай, тиимэһээ «буулта» хэһэнэйнь түлөө бидэ баруун оронуудта мүнгэ «түлэхэ» ёһотой болонобди гэһэн бодомжонуудые баруун оронуудай хэблэлдэ аримдаа хаража болохо юм. Үлүү ехээр хэлээгүй һаа, энэмнай даншье һаа гайхамаар хараа бодол болоно бшуу!

Эб найрамдал — энэ түбиин зүүн зүгтэшье, баруун зүгтэшье ажаһуудаг бүхы арадуудай эгээл үнэтэй түйлалта мүн. Хилэнүүдэйнгээ бата найдамтай байхые, ерээдүйгөө дайн байлдаанһаа аршалан хамгаалхые тэдэнэр бултадаа хүсэнэ. Эзэрхэг түримхэй ябуулгануудта эсэргүү, дайн байлдаанда эсэргүү бата найдамтай хэмжээнүүдэй урдань абтаагүй байһанайнь түлөө европынхид олохон миллион хүн зоноо алдаһан юм. Бата бэхи эб найрамдал, найдамтай, хангаданги аюулгүй байдал хүсэдэггүй арад гасалан зоболон ехээр үзэһэн манай түби дээрэ байхагүй гэжэ батаар хэлэхэдэ болохо байна!

Зүблөөнэй хүдэлмэрие амжалтатайгаар дүүргэлгэдэ туһалха уряатайгаар баруун зүгэй хэдэ хэдэн гүрэнүүдэй хүтэлбэрилэгшэдтэ Советскэ Союз һаяшаг хандаа һэн. Эдэ хандалганууд зүбөөр ойлгогдохо байха гэжэ найданабди. Һүүлшын хоёр жэлэй турша соо Европын гүрэнүүдэй, США болон Канадын хамтааран хэһэн ехэ ажалые бүтэмжэтэйгөөр, эрхим һайнаар түгэсхэхэ тухай һанамжа баруун зүгэй хэдэ хэдэн гүрэнүүдтэ улам ехээр һайшаагдана гээшэ ха.

Бүхы Европын зүблөөнэй хүсэд дүүрэн амжалта түйлахын түлөө али бүхы юумэн хэгдэхэ ёһотой гэжэ бидэ батаар этигэнэбди. Энээн тушаа үргэн ехэ олониитэшье, тэрэ тоодо бии болоод, эдэбхитэйгээр ажалаа ябуулдаг Европодо аюулгүй байдал сахихын, харилсаа холбоо тогтоохын түлөө тэмсэдэг хүдэлөөн горитой юумэ хэжэ шадаха байна. Энэ түби дээрэ боложо эхилһэн хубилалтануудые улам үргэлжэлүүлхэ, тэхэришэгүй болгохын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэхэ гээшэ Европодохи эб найрамдалай тала баримталдаг бүхы хүнүүдэй хүндэтэ уялга мүн гэжэ бидэ гүнзэгы сэдьхэлһээ этигэнэбди!

Мүнөө болоходо бүхы юумэн бултадаа дүүрэн гүримтай болошоо, дайнай аюул аймшагтай бэшэ болоо, эб найрамдал хамгаалха зорилго хоёрдохи, үгышье һаа, бүри гурбадахи ээлжээндэ түригдэн гараа гэһэн һанамжын олониитын бүлэгүүдтэ үндэһэлэн бэхижээ һаа, онсо ехэ аюултай байха һэн. Бодото оршон байдалые хараада абаха шухала: дэлхэйн хэдэ хэдэн районуудта үшөөл номгон бэшэ байһаар.

Грециин сэрэгэй засагаархидай нюуса далдагүй зэбсэгтэ эзэрхэг түримхэй ябуулгын эсэстэ үзэгдэһэн Кипртэхи үйлэ хэрэгүүд энээндэ шэнэ гэршэ мүн болоно. Энээнэй түлөө НАТО-гой зарим бүлэгүүд, Кипрэй бэеэ даанхай байдалда дурагүй хүнүүд харюусаха байна. Кипрэй дотоодын хэрэгүүдтэ гадаа талаһаа сэрэгээр хамааралсаха ябадалда эсэс табиха, Грециин эзэрхэг түримхэй добтолгын урда тээ бэеэ даанхай, сүлөөтэ гүрэн байһан республикын байдалые һэргээн байгуулха гэһэн эрилтэ Советскэ Союз, социалис оронууд, эб найрамдалда дуратай бүхы гүрэнүүд эрид шууд табина.

Дайнай ба эзэрхэг түримхэй хүсэнүүд буу зэбсэгээ үшөөл орхёодүй байһаар. Социалис оронууд эб найрамдалда эсэргүүсэгшэдэй хорото аашануудые обёоронгүй байжа шадахагүй. энээнһээ түсхай тобшолол хэнгүй байжа шадахагүй.

Урдамнай шухала, нилээд гайтай асуудалнууд табигдана. Тэдэнии бидэ шиидхэхэ ёһотойбди, удаарууланггүй шиидхэхэ ёһотойбди.

Буу зэбсэг яаралтайгаар бүтээлгые хизаарлаха, һүүлээрнь буу зэбсэг хорооохо гэһэн эрид шууд хэмжээнүүдые абахаар бэлэмди гэжэ бусад социалис оронууд мэтэ, Советскэ Союз нэгэнтэ бэшэ мэдүүлээ бэлэй. Тодорхойлбол, Европодохи зэбсэгтэ хүсэнүүдые, буу зэбсэгые хорооохо тухай хэлсээ хэхээр бэлэмди гэжэ бидэ үшөө дахин дабтан хэлэнэбди. Ядерна зэбсэг дэлгэрүүлхэгүй тухай договорые бүри ашаг үрэтэйгөөр, бүтэмжэтэйгөөр хэрэглэхэ зорилго хэзээ хэзээнэйхиһээ шухала болоод байна. Буу зэбсэг хураахa бүхэдэлхэйн конференциин столой саана һууххаар бэлэмди, үнинэй бэлэмди. Мүнөө урда урдаһаа харалсаад байһан бүлэглэлнүүдые һуларуулха зорилготой алхамууд тухай, тиигээд ерээдүйн сагта — тэдэнии бүрин үгы хэхэ тухай хэлсээ хэхээр бэлэмди. Тобшоор хэлэхэдэ, бидэнһээ боложо хэрэг һаатахагүй байха.

Нүхэд! Хэдэн зуун жэлэй турша Европодо, гансашье Европодо бэшэ, үетэн бүхэндэ шахуу «өөрын дайн» болоһон байгаа. Хүн түрэлтэнэй түүхэдэ болоһон эгээл хохидолто дайнай хүшэр хүндэ сагые манай үетэн бэе дээрээ даажа гараа. Энэ дайнай шарханууд хэдэн миллион бидэнэртэ, манай оронуудай газар дээрэ манай арадуудай дурасхаалда үлэнхэй ха юм. Эдэ шарханууд амиды ябаһан бидэндэ дайнда унаһан хүнүүдэй үмэнэ, мүн манай хэрэг үргэлжэлүүлхын түлөө мүндэлэн ерэхэ хүнүүдэй үмэнэ дүүргэхэ уялгыемнай мартуулнагүй.

Энэ үндэр уялга тухай аха дүү Польшын хүндэтэ шагнал — «Виртути Милитаре» орден намда үшөө дахин һануулба. Нюунагүйб, Польшын Арадай Республикын Гүрэнэй Совет ба Правительство намайе иимэ ордено̄ор — сэрэгэй габьяагай түлөө дээдэ зэргын шагналаар шагнаһандань би сэдьхэлээ хүдэлэнги байнаб.

Эзэрхэг түримхэйшүүлтэй хэгдэһэн дайн байлдаанай хатуу шанга үдэрнүүдтэ, зохёон байгуулхы амгалан ажалай үдэрнүүдтэ шэрээгдэһэн манай оронуудай, манай арадуудай агууехэ хани барисаанай һүлдэ тэмдэг мэтээр энэ үндэр шагналые тогтоон абанаб. Би эб найрамдалай солдат, коммунизмын түлөө тэмсэлшэдэй агууехэ армиин солдат байгааб, байхашьеб гэжэ өөр тухайгаа хэлэхэ байнаб. Социализмын ба эб найрамдалай аша туһада арадуудай хоорондохи хани барисаанай, аха дүүгэй холбоое бэхижүүлгын аша туһада алба хэхэһээ ехэ зол жаргал коммунистда үгы, байхашьегүй. Энээнһээ ондоо, зүрхэ сэдьхэлдэм бүри дүтэ уг зорилго намда, хүндэтэ нүхэд, байгаагүй юм, байхашьегүй.

Аюулгүй байдалаа хангаха гэжэ оролдоходоо, хүн түрэлтэн хэдэн зуун жэлдэ иимэ гурим сахидаг байгаа: «эб найрамдал хүсөө һаа — дайнда бэлдэ». Манай ядерна үе сагта энэ гурим илангаяа ехэ аюултай. Хүн гээшэ имагтал нэгэ дахин үхэдэг юм. Зүгөөр һүүлшын жэлнүүдэй турша соо газар дэлхэй дээрэхи бүхы амитай юумые хэдэн дахин үгы хэжэ шадаха арга боломжотой түйлай ехэ буу зэбсэг суглуулагданхай. Энээнии эли тодоор ойлгожо байгаад, бидэ иигэжэ хэлэдэг байгаабди, дахин иигэжэ хэлэнэбди: «эб найрамдал хүсөө һаа — эб найрамдалай политика ябуула, энэ политикын түлөө тэмсэ!» Энэ хадаа манай социалис гадаадын политикын зорилго байгаа, байна, байхашье!

Манай дүтын хүршэ, һайн хани — арадай Польшо аха дүүгэй бүлын эдэбхитэй гэшүүн, зохёон байгуулха бүхы эдэбхи үүсхэлнүүдэй эршэмтэй хабаадагша байһандань бидэ, совет коммунистнууд, бүхы совет арад түйлай ехэ омог баяртай байнабди. Мянган жэлэй түүхэтэй, баян дэлгэр соёл культуратай, оюун бэлигтэй, Эсэгэ орондоо социализмын зам хэтэ мүнхэдөө шэлэн абаһан арадтай — поляк арадтай хани барисаатай байһандаа совет хүнүүд омогорхолтой юм. Арадай Польшын алдарта 30 жэлэй ойн үдэр бидэ таанадта, хүндэтэ аха дүүнэр, шэнэ ехэ түйлалтануудые, һайн һайханиие, зол жаргал хүсэнэбди!

Эрхэ сүлөөтэ, һалбаран хүгжэгшэ социалис Польшо хэтын хэтэдэ оршон мандаг лэ!

Польшын ажалшадай алдарта манлай — Польшын хүдэлмэришэнэй нэгэдэмэл парти манлаха болтогой!

Нүхэр Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгэ түйлай ехэ анхаралтайгаар шагнагдаа, нэгэнтэ бэшэ нэрьемэ, үни удаан үргэлжэлһэн альга ташалган болоо.

* * *

Сеймэй маршал С. Г[...] КПСС-эй ЦК-гай Генера[...] секретарь нүхэр Л. [...] Брежневые амаршалгын[...] нүүдэйнь түлөө, поляк[...] дай габьяае үндэрөөр [...] нэһэнэйнь түлөө ха[...] зүрхэнһөө амаршалаа. [...] хэр Л. И. Брежневэй [...] социализм байгуулха [...] далаар тэрэнэй гүн ехэ[...] хатай һанал бодолые [...] нэр ехэ анхаралтайгаар [...] наабди. Эб найрамдал [...] жүүлгэдэ тэрэнэй оруу[...] ехэ хубитын түлөө Л[...] Брежневтэ баяр хүргэ[...] гээд тэрэ хэлээ.

Арадай Польшын [...] жэл — энэ хадаа Поль[...] Арадай Республикын [...] жэлэй турша да ам[...] ёһоор хүгжэһэн үе [...] Энээнэй түлөө илалта [...] Октябрийн революциин [...] ной, социалис хани бари[...] най бүхы оронуудай бэел[...] һэн социализмын үзэл [...] талда уялгатайбди. Со[...] скэ Союзтай байгуулагда[...] нягта хани барисаан ам[...] таяа арьбадхахадань, [...] жүүлхэдэнь Арадай Поль[...] до туһална. Советскэ С[...] тай байгуулһан хани [...] саанай үзэл бодол [...] хүн бүхэнэй зүрхэндэ, [...] бодолдо гүнзэгыгөөр [...] рэнхэй.

Нүхэр Э. Герегэй хэл[...] үгэ соо Арадай Поль[...] саашанхи хүгжэлтын [...] грамма зохёогдобо гээд [...] мэй маршал хэлээ. Энэ [...] граммые амжалтатай[...] дүүргэхын түлэ поляк [...] бүхы хүсөөрөө оролдохо[...] жэ найданабди

Польшын Арадай Рес[...] ликын гүрэнэй гимн [...] нэ.

Баяр ёһололой суг[...] хаагдаа гэжэ соносхогдо[...]

* * *

Польшын Арадай Рес[...] ликын сеймэй баяр ёһо[...] лой суглаан, тэндэ [...] Э. Герек, Л. И. Брежне[...] хэлэһэн үгэнүүдые [...] ороной, дэлхэйн олон [...] нүүдэй олон арбаад мил[...] хүнүүд ехэ анхаралтай[...] һонирхон шагнаа. Энэ [...] лаан Центральна телеви[...] неэр, «Интервидение», «[...] бита», «Восток» системэ[...] дээр, бүхэсоюзна радио[...] дамжуулагдаа.

(ТАСС)

ЗАМБУУЛИНАЙ БААТАРНУУД

Звёздный хотодо ерэнхэй

Шухала хэрэгээ амжалтатайгаар дүүргэһэнэй һүүлээр һайндэрлэдэг гурим тогтонхой. «Салют-3» гэжэ замбуулинай научна станциие П. Р. Поповичой, Ю. П. Артюхинай жолоодон ниидэһэн арбан табан үдэрэй аяншалга дүүрээ. Шэн габьяата шэнжэлэгшэдые угтахын тула июлиин 21-дэ Москвагай оршондохи аэродром дээрэ хэдэн зуун хүнүүд — эрдэмтэд, конструкторнууд, инженернүүд, мэргэжэлтэд хүдэлмэришэд, олониитын түлөөлэгшэд, журналистнууд суглараһан байна. Замбуулинай баатарнуудай һамгад — Марина Попович, Нина Артюхина мүн лэ эндэ ерээ.

Космонавтнуудай һууһан агаарай онгосо баяр ёһололой угтамжын болохо газарта бууба. Космонавтнуудые — Советскэ Союзай хоёр дахин Герой П. Р. Поповичые, Советскэ Союзай Герой Ю. П. Артюхиниие суглараг шад шанга альга ташалгаар угтаа.

Замбуулинай баатарнууд ниидэлгынгээ программын дүүргэгдэһэн тухай Гүрэнэй комиссиин түрүүлэгшэдэ элидхэбэ. Тиигэһэнэй удаа тэдэнэр совет космонавтнуудые бэлдэлгын хэрэг хүтэлбэрилдэг авиациин генерал-майор В. А. Шаталовтай, эрдэмтэд болон мэргэжэлтэдтэй хани ёһоор тэбэрилдэн золголдоо.

Космонавтнуудай һууһан машинанууд аэродром дээрэһээ Звёздный хото тээшэ шэглэн дабшаба.

Гурим заншалай ёһоор, угтамжын ёһолол Юрий Гагаринда памятнигай табигдаһан парк соо үргэлжэлөө. Павел Попович, Юрий Артюхин дурасхаалта хүшөөгэй урда тогтоод, Эхэ ороной даалгабариин амжалтатайгаар дүүргэгдэһэн тухай замбуулиниие шэнжэлгын эхи табигшада элидхэһэн мэтээр шэртэн зогсобо.

«Салют-3» станциин экипажые угталгада зорюулагдаһан митинг Звёздный хотодо болобо. Космонавтнуудые бэлдэдэг Ю. А. Гагаринай нэрэмжэтэ түбэй начальнигай нэгэдэхи орлогшо, авиациин генерал-майор А. Г. Николаев митинг нээгээ. Тиихэ зуураа, ниидэлгын дүнгүүд тухай дурдаад, экипажай эмхитэй һайнаар хүдэлмэрилһые, даалгабариин тодо һонороор дүүргэгдэһые тэмдэглэбэ.

«Салют-3» станциин ниидэлгэ — замбуулиниие шэнжэлхэ совет программын хубинь болоно, энэмнай юһэдэхи табан жэлэй түсэбөөр хараалагданхай. тэрэнэй дүрбэдэхи, тодорхойлхы жэлэй зорилгодо хамаадана гэбэ.

А. Г. Николаев «Салют-3» гэжэ замбуулинай научна станциие бэлдэхэ, ниидхүүлхэ хэрэгтэ хабаадагшадай ажалые үндэрөөр сэгнэһэнэйнь түлөө партиин Центральна Комитедтэ, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ, Советскэ правительствада халуун баяр хүргөө.

Космонавт П. И. Климук, «Салют-3» станциин ба «Союз-14» гэжэ онгосын бүтээгдэһэн конструкторска эмхинүүдэй, предприятинуудай ба олониитын түлөөлэгшэд митинг дээрэ үгэ хэлээ.

Эндэ суглараг шад Павел Поповичые, Юрий Артюхиниие хани халуунаар угтаба. Космонавтнууд хэһэн бүтээһэн хүдэлмэри тухайдаа, «Салют-3» гэжэ замбуулинай станциин ехэ арга боломжотой байһан тухай, эндэ хэгдэһэн научно-техническэ, методико-геологическа туршалганууд тухай хөөрөө.

Тэрэл үдэр Гүрэнэй комисси «Салют-3» станциин экипажай тоосоое соносоһон байна. П. Р. Поповичой, Ю. П. Артюхинай хүдэлмэри үндэрөөр сэгнэгдээ.

* * *

Звёздный хотодо заншалта пресс-конференци болобо. П. Попович асуудалнуудта харюусаха зуураа, иигэжэ хэлэбэ: «Салют-3» гээшэмнай үнэхөөрөөл һайн машина даа. Залан ябуулхада ульгам, научна туршалгануудые хэхэдэ аятай зохид. Замбуулинай байшан соохи хамаг юумэнүүдынь ашатай туһатай ехэ даалгабари дүүргэхээр тааруулагданхай. Энэ станци дээрэһээ олон тоото научна, техническэ туршалганууд хэгдээ. Космонавтнар замбуулинай замаар хоёр неделиин турша соо ажалай вахтада жагсан дабшаһанай удаа согтой хүхюунүүд байна. Энээн тушаа П. Попович иигэжэ ажаглаба: бүхэли үдэртөө таһалгаряагүй ажалладаг байһан туладаа бэе махабаднай һайн ябаа, тэрээнһээ гадна, хиидэ хөөрэлгэдэ дадаха туршалгануудые хэхээр спортын тон таарамжатай снаряд станци дээрэ бии байгаа гэнэ.

Түгэсхэгдэһэн ниидэлгын программын ёһоор үшөөл ехэ хүдэлмэри саашадаа хэгдэхэ болоно. Тэмдэглэлгэнүүдтэй бортовой журналнуудые шадаал һаа, түргэнөөр эмхилхэ, бүхы адаглалгануудаа согсолхо хүсэлэнтэйбди гэжэ Ю. Артюхин тэмдэглэбэ.

Н. ЖЕЛЕЗНОВ,
А. РОМАНОВ.
(ТАСС).

Звёздный хото.

Телефон, телеграф, радио. Хилын саанаһаа

БЕРЛИН

АХА ДҮҮНЭР — ХҮРШЭНЭР

ТАСС

Хоёр ороной хоорондо 1972 онһоо визэгүй харилсаанай тогтоогдоһонһоо хойшо ГДР-эй хүн зон Польшын Арадай Республика соогуур аяншалгаяа ароан зургаа дахин үргэдхэһэн байна. Үнгэрһэн 2,5 жэлэй турша соо хоёр ороной 30 миллион хүн нэгэ нэгэндээ ябалсаа.

Аха дүү хоёр ороной ажалшадай харилсаан улам үргэдэнэ. Промышленна ба хүдөө ажахын предприятинуудай хоорондо, ниитын эмхинүүдэй, эмхи зургаануудай хоорондо шефскэ договорнууд баталагдана. Польшын олон мянгаад хүдэлмэришэн немец ханинартаяа мүр мүрөө ниилэн, ГДР-эй фабрика, заводуудта хүдэлжэ, социалис хани нэгэдэл бэхижүүлхэ хэрэгтэ ехэ туһа хүргэнэ.

Поляк ба немец арадуудай ажабайдалда боложо байһан ехэ һайндэрнүүд — ГДР-эй байгуулагдаһаар 25 жэлэй ойн, Арадай Польшын 30 жэлэй ойн һайндэрнүүдэй үедэ Герлицэй, Згожелецэй искусствын ажал ябуулагшад һайндэрэй концертнэ программа бэлдэһэн байна.

АНКАРА

Турциин премьер-министрэй мэдүүлгэ

ТАСС

ООН-ой Аюулгүйн Соведэй тогтоолон үндэһөөр Кипртэхи буудалдаа июлиин 22-то Гринвичэй сагаар 14.00 часта (Москвагай сагаар 17.00 часта) зогсоохые манай орон зүбшөөбэ гээд Турциин премьер-министр Бюлент Эджевит июлиин 22-то эндэ мэдүүлээ.

ООН-ой шиидхэбэринүүдые сахидаг, эб найрамдалда дуратай орон хадаа Турци иимэ шиидхэбэри абаба гээд премьер-министр тэмдэглэһэн байна.

АФИНА

Афинын радиогой мэдээсэл

ТАСС

Аюулгүйн Соведэй тогтоолон үндэһөөр Кипртэхи буудалдаа зогсоохо тухай хэлсэн июлиин 22-то Гринвичэй сагаар 14.00 часта (Москвагай сагаар 17.00 часта) хүсэндөө оробо гэжэ Грециин правительство мэдүүлээ гээд Афинын радиогой дамжуулһан мэдээсэл дотор хэлэгдэнэ.

ДЭЛХЭЙН ГАЗЕТЭНҮҮД ЮУН ТУХАЙ БЭШЭНЭБ?

Польшын дахинаа байгуулагдаһаар 30 жэлэй ойдо зорюулагдажа, Варшавада болоһон баяр ёһололнууд тухай материалнууд аха дүү социалис оронуудай хэблэлдэ ехэ һуури эзэлнэ.

Энэ алдарта ойдо Польшын газетэнүүд бүхэли хуудаһануудые зорюулна. Э. Герегэй, Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгэнүүдые «Трибуна люду» газетэ тунхаглахадаа, эдэнииень Польшодо хүгжэлтэтэ социалис общество байгуулгын үе сагые элирхэйлэн харуулһан документ гэжэ ерээдүйн түүхэшэд хараха байха гээд тэмдэглэнэ. Гэхэ зуура, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгые социалис хани нэгэдэлтэ бусад оронуудай арад зон, поляк ба совет арадууд халуунаар угтаһан байна. Мүнөө үеын гол шухала асуудалнуудта марксис шэнжэлгэ хэгдээ.

Советскэ Союзай ба аха дүү бусад социалис оронуудай нэгэдэл сэхэ шууд бэхижүүлхэ хараа бодол бэелүүлһэнэй ашаар Польшын Арадай Республика социалис хани нэгэдэлэй гол хубинь болоһон байна гэжэ Болгариин «Работническо дело» газетэ бэшэнэ.

Польшын Арадай Республикын национальна һайндэр пролетарска интернационализмын, марксизм-ленинизмын һургаалай илан мандалгын гэршэ жэшээ болобо гээд Чехословакиин «Руде право» газетэ тэмдэглэнэ.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневтэ Польшын Арадай Республикын үндэр дээдын шагнал — Виртути Милитариин орденой Ехэ хэрээһэ Варшавада барюулһан тухай газетэнүүд мэдээсэнэ.

«Салют-3» гэжэ замбуулинай научна станциин, «Союз-14» гэжэ транспортна онгосын замбуулинай дайдаар ниидэһэн тухай дэлхэйн хэблэл бэшэжэ үргэлжэлһөөр. Совет космонавтнууд П. Поповичой, Ю. Артюхинай амжалтатай һайнаар Газартаа бусажа ерэһэн тухай Франциин газетэнүүд мэдээсэхэдээ, энэ ниидэлгэнь амжалта түгэсөөр дүүрэбэ гэжэ тэмдэглэнэ.

Кипртэхи байдал, Грециин сэрэгэйхидэй үүдхэһэн үймөөн тушаа гадаадын хэблэл анхаралаа ехээр хандуулна. Дайн байлдаа зогсоохо тухай, Грециин сэрэгэй бүхы алба хаагшадые, гадаадын сэрэгүүдые арал дээрэһээ гаргажа, эндэ амгалан байдал һэргээхэ тухай тогтоолые бодото дээрэнь дары бэелүүлхэ гээшэ ООН-ой Аюулгүйн Соведэй уялга болоно гэжэ Болгариин «Народна младеж» газетэ бэшэнэ.

Кипртэ болоһон үймөөнэй түлөө НАТО-гой эзэрхэг түримхэй этэгээдүүд гэмтэй гэжэ Франциин «Юманите» газетэ мэдээсэнэ. Кипртэ бэеэ дааһан байдал хангалга — уласхоорондын хүсэнүүдэй гол зорилго болоно.

(ТАСС).

ТАНАНАРИВЕ

Хани барисаамнай бэхижэнэ

ТАСС

РСФСР-эй элүүрые хамгаалгын министрэй орлогшо Н. С. Кисляк түрүүтэй совет эхэнэрнүүдэй комитедэй делегаци «Маврики — СССР» гэжэ хани барисаанай бүлгэмэй уряалаар Маврикида ерэжэ, долоон хоногой турша соо айлшалһан байна.

Харгыдаа Тананариве хотодо тогтоходоо, Н. С. Кисляк ТАСС-ай корреспонденттэй хөөрэлдэһэн байгаа. Үзэсхэлэн һайхан байгаалияраа, хүндэмүүшэ халуун угталгаараа Маврики орон делегациин гэшүүдэй дура татаба. Агууехэ Ленинэй дурасхаалые ороной хүн зон ёһолон хүндэлдэг байна. Порт-Луигай түбэй парк соо тэрээндэ зорюулагдаһан, хүшөө бодхоогдонхой гэжэ министрэй орлогшо хэлэбэ.

Эндэ ерээд байха үедөө совет эхэнэрнүүдэй делегаци Маврикиин премьер-министр С. Рамгуламтай уулзаһан байна. Совет-маврикиин харилсаа холбоое саашадань хүгжөөхэ шухала гэжэ С. Рамгулам правительствынгаа үмэнэһөө, өөрынгөө үмэнэһөө мэдүүлээ. Делегациин гэшүүд Маврикиин элүүрые хамгаалгын министр Г. Э. Уолтертой уулзаба. Мэргэжэл шадабаритай кадрнуудые бэлэдхэхэдэмнай, Советскэ Союз ехэ туһа хүргэнэ гээд министр хэлэһэн байна. Совет дээдэ һургуулинуудые дүүргэһэн мэргэжэлтэд ороной экономикын элдэб һалбаринуудта амжалтатайгаар хүдэлнэ гэжэ тэрэ мэдүүлбэ.

ЛИССАБОН

ПОРТУГАЛИИН КОМПАРТИИН МЭДҮҮЛГЭ

ТАСС

Саг зуурын шэнэ правительствын гэшүүдэй тангариглалангай дашарамдуулан, Португалиин Коммунис парти мэдүүлгэ тунхаглаа.

Португалиин саг зуурын шэнэ правительство, урдынхидал мэтэ, коалиционно юм гээд мэдүүлгэ дотор тэмдэглэгдэнэ. «Зэбсэгтэ хүсэнүүдэй хүдэлөөнэй» элитэ мэдээжэ хүтэлбэрилэгшэ, премьер-министр полковник Васку Гонсалвишай, энэ хүдэлөөе түлөөлдэг бусад долоон министрэй энээндэ хабаадаһанай ашаар тэрэ бүри хүсэн түгэс болоһон байна. Португалиин Коммунис парти портфельгүй министрэй тушаал абаба. ПКП-гэй генеральна секретарь Алваро Куньял энэ тушаалда томилогдоо.

Португалида демократическа гурим журам тогтоохо ажал ябуулхадань, правительствые дэмжэхэ уряатайгаар Компарти ороной түрүү үзэлтэй бүхы хүсэнүүдтэ хандаба.

Апрелиин 25-най амжалта түйлалтануудые буруу һүргэхэ хүсэл эрмэлзэлтэй хүсэнүүд үшөөл бии байһаар гэжэ коммунистнууд урид шалан һануулаа.

Шэнэ правительство харгис хүсэнүүдтэй шууд сэхээр тэмсэхэ зэргэтэй. «Зэбсэгтэ хүсэнүүдэй хүдэлөөнэй» түлөөлэгшэдэй правительствада оролго ажал ябуулга һайжаруулха арга олгохо байна.

БЕЙРУТ

Гадаадын хэрэгүүдэй министрэй үгэ

ТАСС

Ливанай гадаадын хэрэгүүдэй министр Ф. Наффаа гадаадын хэрэгүүдые эрхилдэг парламентска комиссиин ба национальна оборонын комиссиин хамтын заседани дээрэ үгэ хэлэхэдээ, Араб гүрэнүүдэй хамтын оборонын Соведэй Каирта болоһон зүблөөнэй дүнгүүд тухай, уласхоорондын ба дүтын Зүүн зүгтэхи байдал тухай мэдээсэлнүүдые хээ.

Совет-американ хүтэлбэрилэгшэдэй һаяхан болоһон хөөрэлдөөнүүд эдэ хоёр ороной хоорондохи харилсаае саашадань һайжаруулха хэрэгтэ ехэ ашатай туһатай байна гэжэ Наффаа хэлэбэ. Совет-американ хамтын коммюнике дотор Палестинын араб арадай үндэһэн эрхэнүүдые мэдэрэлгэ шухала удха шанартай байна гэжэ тэрэ тэмдэглээ.

Энэ орондохи байдалые шахардуу болгохын тула, Ливанай ба Палестинын хоорондохи харилсаанда хёмороо татахын тула Ливанда эсэргүү эзэрхэг түримхэй ябуулгануудаа Израиль үргэлжэлүүлһээр гэжэ гадаадын хэрэгүүдэй министр парламентын депутадуудта урид шалан һануулһан байна. Гэбэшье Израилиин эзэрхэг түримхэйшүүл урагшагүйдэхэ. Ушарынь юуб гэбэл, Ливан Палестинэ хоёр хоорондоо аха дүүгэй холбоо барисаатай бшуу.

ХРОНИКО

Байгша оной июлиин 17-нойнгоо Указуудаар Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиум Хара-Шэбэр тосхониие Мухар-Шэбэрэй аймагай энэл сельсоведэй бүридэлһөө гаргажа, Мухар-Шэбэрэй аймагта — Хара-Шэбэрэй сельсовет: Десятниково, Бурнашево тосхонуудые Улаан-Үдын аймагай Тарбагатайн сельсоведһээ, Хандагатай тосхон[...] Жэрэмэй сельсоведһээ [...] гажа, эдэ тосхонуудһаа [...] дэһэн Десятниковска сель[...] ведые Улаан-Үдын айма[...] эмхидхэн байгуулба.

Хара-Шэбэрэй сельсове[...] түб — Хара-Шэбэр тосхон[...] Десятниковска сельсове[...] түб Десятниково тосхон[...] тогтоогдоо.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһан. Нүхэр Л. И. Брежневэй Польшодо айлшалһан тухай ТАСС-ай материалнууд. «Буртаг үбһэгүй тарилга — баян ургасын үндэһэ һуури» — суглуулбари. «Партийна группанууд үбһэ хуряалга дээрэ» — корреспонденци.

Хоёрдохи хуудаһан. Арадай хиналтын комитедэй хуудаһанай материалнууд.

Гурбадахи хуудаһан. «Сибириин шэнэ харгы замууд» — АПН-эй материал. Кузбассай театрай зүжэг тухай рецензи. Хилын саанаһаа.

Дүрбэдэхи хуудаһан. Нютагай һонинууд. Спорт.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 14.35 — Һурагшадта зорюулагдаһан дамжуулга. Советскэ Союзай Герой, вице-адмирал Г. И. Щедринтэй «Орленок» телестудиин юнкорнуудай уулзалга. 15.20 — Һүүлэй һонин. 15.30 — Чукоткын эскимосуудай «Эргырон» гэжэ ансамблиин концерт (үнгэтэ). 16.00 — 18.15 — Забһарлалга. 18.15 — «Дуун-74» (үнгэтэ). 18.40 — Хүнгэн атлетикээр СССР-эй чемпионат (үнгэтэ). 19.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа.

Улаан-Үдэ. 19.30 — «П[...] гресс» — жолоодогшодто [...] рюулагдаһан програм[...] 20.15 — Телевизионно һони[...] 20.35 — Концерт.

«Орбита». 21.00 — «Хүа[...] хуули». 21.30 — С. Флео[...] рова-Мускат. «Эсэгэ» — те[...] визионно зүжэг (үнгэт[...]) 22.50 — 23.00 — Забһарлал[...] 23.00 — «Москвагай конце[...] тын залнуудаар». П. И. Ча[...] ковскиин нэрэмжэтэ Уласхо[...] рондын V конкурсын [...] гүүд. 24.00 — «Время» — [...] дээсэлэй программа.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММ[...]

Улаан-Үдэ. 18.15 — «[...] рюм-река». — телевизион[...] уран һайханай фильм (1-д[...] сери).

«Орбита». 19.30 — Ко[...] церт. Варшаваһаа дамжу[...] га хэгдэхэ (үнгэтэ).

САГАЙ УЛАРИЛ

Мүнөөдэр бүрхэгшэг [...] ха. Хойто аймагуудаар, [...] Байгал шадарай зарим нют[...] гуудаар багахан бороо ор[...] Бэшэ тээгүүр хура бороо о[...] хогүй. 3—7 метр хүсэт[...] гөөр баруун тээһээ һал[...] ха. Температура 18—23 г[...] дус, Баунтын аймагта бо[...] Байгал шадар 14—19 град[...] дулаан, Улаан-Үдэ хото[...] һүниндөө 8—10, үдэр[...] 21—23 градус дулаан бо[...] хо.

«СПОРТЛОТОГОЙ», «СПОРТЛОТО-2-ой» ЭЭЛЖЭЭТЭ ТИРАЖ

«Спортлотогой», «Спортлото-2-о[...]» июлиин 20-до Москвада үнгэргэгдэ[...] ээлжээтэ тиражай дүнгүүд иимэ:

«Спортлото»: 11, 24, 28, 37, 41, 44
«Спортлото-2»: 1, 4, 5, 14, 24, 40

Редактор Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

Манай адрес, телефонууд:

г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора — 54-54, приёмная — 54-93, зам. редактора — 68-08, зам. редактора — 62-62, отв. секретаря — 50-52, секретариата — 66-76, отделы: партийной жизни — 60-91, сельского хозяйства — 64-36, 63-86, пропаганды и агитации — 56-23, промышленности и строительства — 61-35, советского строительства и быта — 69-58, культуры и школ — 60-21, писем и рабселькоров — 67-81, информации — 34-05, общественная приемная — 56-62, машинное бюро — 57-63, фотолаборатория — 33-61.

 Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР Н-04525. Заказ № 004[...]